

Kivonat: Cserkeszölő Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2024. április 24-i, rendes, nyílt ülésének jegyzőkönyvéből.

101/2024.(IV.24.) sz. Cserkeszölő Községi Önkormányzat Képviselő-testületének határozata
– a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról.

Cserkeszölő Községi Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról szóló előterjesztést és akként határozott, hogy 2024-2029. időszakra vonatkozóan a Helyi Esélyegyenlőségi Programot a melléklet szerint elfogadta.

Erről értesül:

- Képviselő-testület tagjai – helyben
- Dr. Tóth Dániel jegyző – helyben
- Czeczonné Kiss Nóra gazdaságvezető – helyben
- Varga Éva gazdaságvezető – helyben

Kmf.

Varga Attila sk.
polgármester

dr. Tóth Dániel sk.
jegyző

Helyi Esélyegyenlőségi Program

2024-2029.

Cserkeszőlő Községi Önkormányzat

2024. április

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	8
Célok.....	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása	9
2. Stratégiai környezet bemutatása	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	18
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	38
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	55
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	61
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	69
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	72
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	78
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	79
1. A HEP IT részletei	79
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	79
A beavatkozások megvalósítói.....	80
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	82
3. Megvalósítás.....	84
A megvalósítás előkészítése.....	84
A megvalósítás folyamata.....	85
Monitoring és visszacsatolás.....	86
Nyilvánosság.....	87
Érvényesülés, módosítás	89
4. Elfogadás módja és dátuma.....	90

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Cserkeszölő Községi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Cserkeszölő a Jász-Nagykun-Szolnok megye egyik legfiatalabb települése, idén ünnepli önállóságának 72. évfordulóját.

Területe a Körös-Maros Nemzeti Parkhoz és a Közép-Tiszai Tájvédelmi Körzethez (a Hortobágyi Nemzeti Park részeként) is tartozik, országos jelentőségű terület. Fontosak az ex lege védett területek és a helyi védettség alatt álló természeti értékek.

Tájvédelmi szempontból különleges antropogén eredetű értéket képviselnek a kunhalmok. A kutatók egybehangzó véleménye szerint emberkéz alkotta építmények, melyek az alföldi táj jellegzetes tereptárgyai voltak.

Védett természeti terület a Nagy Fertő: természetközeli mocsaras területként ex lege védettséget élvez. Cserkeszölőben a gyógyvíz mellett a Nagy-Fertő jelentős vonzerővel bírhat az ökoturizmus hívei számára védett madár és növényvilágával.

A községtől délre, attól mintegy 7 kilométerre található az aranyosi határrész a kistérség legmagasabban fekvő az Ős-Duna hordalékkúpján elterülő, zömmel homoktalajokkal borított része. Az itt található 11 darab kocsányos tölgyből (*Quercus robur*) álló liget a Tiszazug zárt homoki tölgyeseinek utolsó képviselői. A terület különleges értékénél fogva szerepel az országos védelemre- illetve átminősítésre tervezett területek listáján.

Cserkeszölő az Észak-alföldi régió déli részén, a Tiszazug kistérségben, a Körös és a Tisza által határolt természeti környezetben helyezkedik el. Természeti értékeit tekintve Jász-Nagykunszolnok vármegye leggazdagabb területe, könnyen megközelíthető az ország bármely pontjáról.

A szőlőtermesztésnek és a borászatnak évszázados hagyományai vannak a Tiszazugban, így Cserkeszölőben is. Továbbá jelentős településünkön a fóliás virág- gyümölcs- és zöldségtermesztés, mely az itt élő családok megélhetését biztosítja.

Községünk hírnevét a 2300 méter mélységből feltörő 82 Celsius fokos termálvizének köszönheti.

A Magyar Amerikai Olajkutató Társaság 1938-ban olaj helyett megtalálta a több mint 2000 méter mélyről feltörő, akkor 93 Celsius fokos, nagy mennyiségű oldott ásványi anyagot tartalmazó termálvizet. 1948-ban nyitották fel újra a lezár kutat, a homokos talajban elfolyó melegvízben kialakult a szabadstrand. Az emberek a homokban kialakított privát medencéikben fürödve felfedezték a melegvíz gyógyító hatását, és később már a környező településekről is jártak fürdeni. A cserkeszölői gyógyvíz évtizedes tapasztalatok alapján bizonyította gyógyító hatását, hivatalos gyógyvíz minősítéssel rendelkezik.

Számos fejlesztést követően Cserkeszölő a megye első számú turisztikai központjává vált, országos és nemzetközi jelentősége pedig kiemelkedő. A Magyar Turisztikai Ügynökség besorolása alapján előkelő nemzetközi regionális, valamint meghatározó egészségturisztikai településnek számít. Cserkeszölő 2017. január 2-án megkapta a gyógyhely minősítést „Cserkeszölő gyógyhely” megnevezéssel. A Cserkeszölő Fürdő és Gyógyászati Központ nem csak a gyógyulni vágyók számára kínál kiváló alternatívát, hiszen tizenkilenc medencével, csúszdákkal, különböző élményelemekkel felszerelt fürdő minden korosztálynak kellemes kikapcsolódást kínál. A fedett téli termál-élményfürdőnek köszönhetően a gyógyvíz kellemes hatását vendégeink időjárástól függetlenül élvezhetik. A fürdő a szálláshelyeivel együtt az év minden napján üzemel.

A fürdő literenként 3659 mg oldott ásványi anyagot tartalmazó gyógyvizet kap a 2300 méter mélyről feltörő kutakból. A medencékbe 82 Celsius fokos termásvíz hideg víz hozzáadása nélkül, hűtve érkezik. A gyógyvízben rejlő magas ásványianyag tartalom szervezetre gyakorolt jótékony hatásainak köszönhetően eredményesen gyógyíthatók a krónikus mozgásszervi, reumatikus betegségek, és nőgyógyászati bántalmak.

A gyógyvíz alkotóelemei bőrünkön keresztül a szervezetbe jutnak, és kémiai tulajdonságainak megfelelően sajátos hatásokat fejtenek ki. Fürdés közben a víz feletti gőzben lévő oldott anyagokat is belélegezzük, amely segíthet leküzdeni a heveny és idült gyomor-, bél-, és epebetegségeket, valamint légzőszervi hurutok gyógyításában is hatásos.

A fürdő folyamatos fejlesztése évtizedek óta a községünk egyik legfontosabb stratégiai pontja. A tovább fejlődéshez - egyben a régió déli részének egészségturisztikai fejlődéséhez - olyan korszerű fedett fürdő létesítését tűztük ki célul, amely egész évben képes az időjárástól függetlenül kiszolgálni a vendégeket. A létesítményben reumatológiai és kardiológiai szakorvosi rendelések, valamint helyben történő komplex fürdőgyógyászati ellátások állnak a gyógyulni vágyók rendelkezésére. Szakrendeléseink sorát a jövőben bővíteni szeretnénk, távlati célunk pedig egy minden igényt kielégítő, széles palettájú egészségügyi központ létrehozása.

Cserkeszőlő Fürdő és Gyógyászati Központ nem csak a gyógyulni vágyók számára kínál kiváló alternatívát, hiszen 19 medencével, óriáscsúszdával, ponyvacsúszdával és különböző élményelemekkel felszerelt fürdők minden korosztálynak, családoknak, baráti társaságoknak is kellemes kikapcsolódást kínál. A fedett fürdőnek köszönhetően pedig a gyógyvíz kellemes hatását vendégeink már nem csak nyaranta élvezhetik.

A Cserkeszőlő Fürdő és Gyógyászati Központ környezete és a Fürdő utca megszépült, így méltóképpen várja vendégeit az ország egész területéről és külföldről is. A fürdőfejlesztés 2002-től volt a legintenzívebb. A beruházások a fürdő kapacitását és minőségi színvonalát is növelték, valamint szabadidős kínálati elemekkel is bővült.

Napsugár Éttermünk a fürdő központjában helyezkedik el. Korszerű konyhánk nagy létszámú vendégsereg gyors és színvonalas kiszolgálására alkalmas.

A Kresz-parkban a gyermekek játékos módon, szimulált közlekedési helyzetben, gyermekautókat vezetve ismerhetik meg a biztonságos közlekedés szabályait.

Magyarországon kizárólag Cserkeszőlőben található a lengyelországi Bochniából származó gyógsóból kiépített szoba, ahol bármikor elérhető a természetes sóbányák mikroklímája.

A fürdővel közvetlen összeköttetésben lévő Touring Hotel az egyetlen szálloda Cserkeszlőben, ahol zárt folyosón keresztül a fürdőbe juthatnak a vendégek. Ezáltal télen-nyáron ideális üdülöhelye mindenkinek, aki szeretne minél közelebb lenni a fürdőhöz és a gyógyszolgáltatásokhoz.

A Thermal Camping közvetlenül a fürdő szomszédságában fekszik, többféle szálláslehetőséggel, érkezzenek akár sátorral, lakókocsival vagy ezek nélkül. A kemping területén ugyanis kényelmes üdülőházak, mediterrán vendégházak és erdélyi szakemberek keze nyomán készült faházak várják a gyógyulni, pihenni, feltöltődni vágyókat.

Szintén különleges szálláshely a fürdő területén kiépített 140 férőhelyes Jurta Tábor, kalandvágyó fiataloknak és idősebbeknek is nagyszerű szórakozási, kikapcsolódási lehetőségekkel.

Amellett, hogy Magyarország legmelegebb hőfokkal feltörő termálvizét tudjuk biztosítani, amellyel jelentősen képesek vagyunk növelni a gyógyító hatás intenzitását és gyorsaságát, fürdünk az ország egyik legeredményesebben működő komplexuma. A fürdő látogatóinak száma évente 400 ezer fő körül mozog. A település igazi üdülőfalu (nagy volumenű kereskedelmi szálláshely kapacitással), népessége szezonban többszöröse az állandó lakosságnak. Az idegenforgalmi szezon a gyógyvíznek köszönhetően már áprilisban megkezdődik, de a strand és gyógyfürdő egész évben nyitva van. A település és a gyógyfürdő jelentősége túlmutat a Tiszazugi térségen, hiszen Cserkeszlő község adja Jász-Nagykun-Szolnok vármegye legmagasabb vendégéjszakáinak számát.

Vendégeink többféle szálláslehetőségből választhatnak. Közel 120 magánszálláshely, hotelek, panziók kínálnak nyugodt pihenési lehetőséget.

A településen 1700 vendégágy található, széleskörű szálláshely kategóriában, a 4 csillagos hoteltől az apartmanokon, vendégházakon, panziókon keresztül a kempingig.

Az 1983 óta műemléki védelem alatt álló egykori Baghy-Szinyei Merse Kúria mellett 1902-ben épült borospince. A létesítmény 1945 előtt a Szinyei Merse család szőlőbirtokának központja volt. A tulajdonos, Szinyei Merse Félix, Szinyei Merse Pál híres festőművész fia volt. Ebben a borospincében készült a híres ürmösbor. A Kúriához tartozó borospince 2015-ben pályázati forrásból felújításra került. Az önmagában is gyönyörű kastélyépület berendezése és értékes festményei azonban a háború utáni zűrzavaros esztendőben elvesztek, az épület állaga pedig fokozatosan romlásnak indult. 2017-ben az Önkormányzat sikeresen pályázott a Kúria helyreállítására, valamint látogatóközponttá történő átalakítására. A településre látogatók itt eltöltött idejét remekül kiegészítheti és színesebbé teheti a borászati látogatóközpont által kínált számtalan szórakozási lehetőség, mint például a borkocsonya látványkonyha, minőségi büfészolgáltatás,

szuvenírbolt, az interaktív szórakozási lehetőségek, a tematikus kiállítások, zenei-, hagyományörző-, gasztronómiai- és kulturális rendezvények, filmvetítések, borospince látogatás.

A Csipkeházban helyi iparművész munkái csodálhatók meg.

A Baghy-Szinyei Merse Kúria 2022. évben látogatóközponttá vált, otthont teremtve ezzel a borkocsonya látványkonyhának, gasztronómiai és borászati rendezvények, valamint kiállításoknak. A település célja egy olyan borászati élmény-látogatóközpont létrehozása volt, amely helyi, s azon túlmutatva térségi jelentőségű turisztikai vonzerőt képez, bővíti a térség turisztikai attrakcióinak kínálatát. A látogatóközpont egységes és friss arculattal, diszkriminációmentesen hozzáférhető parkolási és belsőépítészeti megoldásokkal várja a látogatókat. A Kúria lehetőséget nyújt esküvői szertartások bonyolítására, a pince pedig zenés-táncos rendezvények, illetve lakodalmak megrendezésére.

A Kúria úgy került kialakításra, hogy illeszkedjen a borászathoz, települési hagyományainkra építve egy merőben új és innovatív attrakciót teremtve, ami a kiváló helyi alapanyagból készülő borkocsonya készítését helyezi a középpontba. Az itt előállított alkoholos ínycséséget a látogatók megkóstolhatnak és a Kúriában kialakított Borászati Büfé és Ajándékboltban meg is vásárolhatnak.

Idén tovább bővül Cserkeszölő település turisztikai attrakcióinak sora a 2020-ban elnyert, Cserkei Piknik megnevezésű pályázat jóvoltából. A projektben létrehoztuk a Szinyei Merse piknik túraútvonalat, melynek 4 tematikus állomása létesült a településen.

Az első állomás a Cserkeszölői Touring Hotel közvetlen szomszédságában került kialakításra, ahol a túrával kapcsolatos összes információt megkapnak a résztvevők, külön élményelem a pályázat keretein belül beszerzett gumikerekes kisvonat, amely a túraállomások közt fog közlekedni.

A második túraállomás a Cserkeszölő Fürdő és Gyógyászati Központ főbejárata mellett került létrehozásra, ahol a látogatók a 3D nyomtatással ismerkedhetnek meg.

A harmadik állomás a túraútvonal egyik fő attrakciós eleme a Kútház, ahol tematikus kiállítások, rendezvények és filmvetítések lesznek elérhetőek a látogatók számára. Az épületen belül létrehozásra került egy több funkciós fogadó előtér, ahol a látogatók innovatív jellegű informatikai eszközökkel és a vizet középpontba helyező szemléltetési eszközökkel gyűjthetnek egyedülálló élményeket. A forránházban ajándékbolt került kialakításra, ahol a látogatók többek között 3D nyomtatással készített termékeket is tudnak majd vásárolni.

A piknik túraútvonal negyedik és egyben utolsó állomása a Szinyei Merse Kúria, ahol a fent említett borkocsonya készítés kerül a középpontba. A Kúriát körülölelő kert is megújult, mely gyönyörű látványt és élményt nyújt az idelátogatóknak. A túraútvonal előreláthatólag 2024. nyarán kerül elindításra.

Értékeink, küldetésünk

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63/A §-a az alábbiak szerint kötelezi az önkormányzatokat arra, hogy települési esélyegyenlőségi programot fogadjanak el.

A település az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában a vállalkozói szféra is aktív szerepet kapjon, elősegítve ezzel a szemléletváltást. Cserkeszőlő községben senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint hátrányos megkülönböztetés.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Cserkeszőlő Községi Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)

- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A helyi esélyegyenlőségi program tartalmazza a helyzetelemzést a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervet, amelyben meghatározásra kerültek a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedések. A programalkotás során gondoskodtunk a helyi esélyegyenlőségi program és az önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A Helyi Esélyegyenlőségi Program az esélyegyenlőségi tervet alapul véve készült, tovább kapcsolódik a település költségvetési koncepciójához.

Köznevelés-fejlesztési terv – Az Nkntv. 75. § (1) bekezdése értelmében, az oktatásért felelős miniszter készíti el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter, az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok

közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el, megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszerezze a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszerezze az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Járási alapadatok:

- Terület (km²) 576
- Lakónépesség (fő, 2021. december 31. TeIR adat) 32 749
- Települések száma: 11
- Jogállás szerint:
  - Város: 2 (Kunszentmárton, Tiszaföldvár)
  - Nagyközség: 2 (Cibakháza, Öcsöd)
  - Község: 7 (Tizsasas, Tizsakürt, Szelevény, Nagyrév, Tiszainoka, Cserkeszőlő, Csépa)
- Járási székhely: Kunszentmárton
- Területfejlesztési szempontból kedvezményezett kistérség, azon belül is leghátrányosabb helyzetű
- Társadalmi-gazdasági szempontból elmaradott térség
- Vidékfejlesztési térség

Jelen esélyegyenlőségi tervezés segíti a területfejlesztési koncepció fő célkitűzéseinek megvalósítását, amely elsősorban a foglalkoztatási helyzetre, a gazdasági és oktatási terület célkitűzéseinek megvalósításához járul hozzá. A térségben élők életminőségének javítása, az életszínvonal növelése a foglalkoztatottság szint emelésén és a megújulásra kész helyi közösségeken keresztül. Megélhetés, munkavállalás helyi feltételeinek javítása, helyi foglalkoztatási kezdeményezések támogatása. Fiatalkorú lakosság problémáinak felkarolása és kezelése, szociális gondoskodás – a rászoruló rétegek számára (idősek, felnőtt fogyatékosok ellátása), közbiztonság, bűnmegelőzés. Ezek olyan átfogó célok, amelyek a kistérségi és a helyi szereplő által megvalósítandó fejlesztési tevékenységek számára is hosszú távon irányt mutatnak.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

MUTATÓ	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0101 Lakónépesség száma az év végén (a népszámlálás végleges adataiból továbbvezetett adat) (fő)	2262	2237	2247	2264	2282	2112
0300 Állandó népesség, férfiak (fő)	1114	1117	1119	1135	1147	1178
0301 Állandó népesség (fő)	2306	2306	2325	2363	2382	2426
0302 Állandó népesség, nők (fő)	1192	1189	1206	1128	1235	1248
0303 Állandó népesség, férfiak aránya (%)	48,31%	48,44%	48,13%	48,03%	48,15%	48,56%
0304 Állandó népesség, nők aránya (%)	51,69%	51,56%	51,87%	51,97%	51,85%	51,44%
0305 Állandó népességből a 0-2 évesek száma (fő)	55	55	55	53	49	53
0306 Állandó népességből a 0-14 éves férfiak száma (fő)	152	148	146	139	144	149
0307 Állandó népességből a 0-14 éves nők száma (fő)	146	147	147	149	154	154
0307 Állandó népességből a 0-14 évesek száma (fő)	298	295	293	288	298	303
0308 Állandó népességből a 15-17 éves férfiak száma (fő)	33	32	32	37	28	28
0309 Állandó népességből a 15-17 éves nők száma (fő)	28	21	28	28	29	25
0309 Állandó népességből a 15-17 évesek száma (fő)	61	53	60	65	57	53
0310 Állandó népességből a 18-59 éves férfiak száma (fő)	605	610	604	603	605	615
0311 Állandó népességből a 18-59 éves nők száma (fő)	594	594	599	608	596	599
0311 Állandó népességből a 18-59 évesek száma (fő)	1199	1204	1203	1211	1201	1214

0312 Állandó népességből a 60-64 éves férfiak száma (fő)	96	94	99	105	92	86
0313 Állandó népességből a 60-64 éves nők száma (fő)	106	102	99	102	90	90
0313 Állandó népességből a 60-64 évesek száma (fő)	202	196	198	207	182	176
0314 Állandó népességből a 65-X éves férfiak száma (fő)	228	233	238	251	278	300
0315 Állandó népességből a 65-X éves nők száma (fő)	318	325	333	341	366	380
0328 Állandó népességből a 65-x évesek száma (fő)	546	558	571	592	644	680
0803 Állandó népességből 15-64 éves férfiak száma (fő)	734	736	735	745	725	729
0804 Állandó népességből 15-64 éves nők száma (fő)	728	717	726	738	715	714
0804 Állandó népességből 15-64 évesek száma (fő)	1462	1453	1461	1483	1440	1443
5801 Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (fő)	99	78	69	67	71	61
2401 Az óvodai gyermekcsoportok száma (db)	3	3	3	3	3	3
2501 Az óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (db)	0	0	0	0	0	0
2601 Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (fő)	68	71	69	58	59	62
2701 Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	1	1	1	1	1	1
2801 Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	75	75	75	75	75	75

3801 A települési (nyilvános) könyvtárak száma (db)	1	1	1	1	1	1
3901 A települési (nyilvános) könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (db)	20581	20051	20927	21361	21798	22020
4701 Bölcsődébe beírt gyermekek száma (fő)	14	12	14	12	22	21
4801 Önkormányzati bölcsődék száma (db)	1	1	1	1	1	1
1-4. évfolyamosok száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (fő)	109	119	120	111	111	104
5-8. évfolyamosok száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (fő)	164	165	159	165	174	183
2001 Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással) (db)	3	3	3	3	3	3
2201 Az általános iskolai osztályok száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (db)	17	17	17	16	16	16

Állandó lakosság alakulás 2017-2022.	
Év	Fő
2017	2306
2018	2306
2019	2325
2020	2363
2021	2382
2022	2426

Várható demográfiai trendek alakulása 2022-2029.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
0-11 hónapos	12	13	11	19	20	22	22	22
12-35 hónapos	35	30	31	34	34	35	36	36
0-3 évesek	47	43	30	55	54	57	58	58

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	2 262	bázis év
2018	2 237	98,89%
2019	2 247	100,45%
2020	2 264	100,76%
2021	2 282	100,80%
2022	2 112	92,55%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 135	1 228	2363	48,03%	51,97%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			53	2,24%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	139	149	288	5,88%	6,31%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	37	28	65	1,57%	1,18%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	603	608	1211	25,52%	25,73%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	105	102	207	4,44%	4,32%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	251	341	592	10,62%	14,43%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	546	298	183,22%
2018	558	295	189,15%
2019	571	293	194,88%
2020	592	288	205,56%
2021	644	298	216,11%
2022	680	303	224,42%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	13,30
2018	-4,00
2019	12,93
2020	20,39
2021	5,72
2022	0,88

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-5,76
2018	-11,56
2019	-9,37
2020	-7,98
2021	-6,16
2022	-3,50

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

4. § (1) E törvény alkalmazásában

a) 15 jövedelem: - az (1a) bekezdésben foglalt kivétellel, valamint figyelemmel az (1b)-(1c) bekezdésekben foglaltakra - az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett

aa) a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó - megszerzett - vagyoni érték (bevétel), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is, és

ab) azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról, illetve az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni;

b) vagyon: ha e törvény másként nem rendelkezik, az a hasznosítható ingatlan, jármű, továbbá vagyoni értékű jog, amelynek

ba) külön-külön számított forgalmi értéke, illetőleg összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a harmincszorosát, vagy

bb) együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a nyolcvanszorosát meghaladja, azzal, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások jogosultsági feltételeinek vizsgálatánál nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben az érintett személy életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általa lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű;

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	46,23	34,05
2018	47,57	31,91
2019	47,14	30,57
2020	48,24	29,47
2021	47,48	28,12
2022	nincs adat	nincs adat

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	4,77	4,26	4,52%
2018	4,35	3,77	4,06%
2019	3,67	3,31	3,49%
2020	3,89	5,28	4,59%
2021	3,59	4,48	4,04%
2022	4,25	4,90	4,58%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Regisztrált munkanélküliek száma (nemek szerint)

Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Regisztrált munkanélküli férfiak száma (fő)	35	32	27	29	26	31
Regisztrált munkanélküli nők száma (fő)	31	27	24	39	32	35
Regisztrált munkanélküliek száma összesen (fő)	66	59	51	68	58	66

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	66	59	51	68	58	66
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	2,00	1,00	1,00	2,00	1,00	2,00
	%	3,03%	1,69%	1,96%	2,94%	1,72%	3,03%
21-25 év (TS 038)	Fő	7,00	5,00	7,00	10,00	6,00	3,00
	%	10,61%	8,47%	13,73%	14,71%	10,34%	4,55%
26-30 év (TS 039)	Fő	2,00	4,00	3,00	6,00	2,00	2,00
	%	3,03%	6,78%	5,88%	8,82%	3,45%	3,03%
31-35 év (TS 040)	Fő	6,00	3,00	4,00	7,00	6,00	3,00
	%	9,09%	5,08%	7,84%	10,29%	10,34%	4,55%
36-40 év (TS 041)	Fő	5,00	8,00	6,00	4,00	3,00	5,00
	%	7,58%	13,56%	11,76%	5,88%	5,17%	7,58%
41-45 év (TS 042)	Fő	5,00	7,00	2,00	9,00	1,00	3,00
	%	7,58%	11,86%	3,92%	13,24%	1,72%	4,55%
46-50 év (TS 043)	Fő	6,00	3,00	4,00	2,00	4,00	5,00
	%	9,09%	5,08%	7,84%	2,94%	6,90%	7,58%
51-55 év (TS 044)	Fő	9,00	5,00	4,00	4,00	5,00	3,00
	%	13,64%	8,47%	7,84%	5,88%	8,62%	4,55%
56-60 év (TS 045)	Fő	9,00	7,00	5,00	10,00	10,00	13,00
	%	13,64%	11,86%	9,80%	14,71%	17,24%	19,70%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	15,00	16,00	15,00	14,00	20,00	27,00
	%	22,73%	27,12%	29,41%	20,59%	34,48%	40,91%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	59,09	53,85
2018	50,85	46,67
2019	45,10	47,83
2020	54,41	56,76
2021	50,00	51,72
2022	62,12	53,66

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	66	1	1,52%	24	36,36%	41	62,12%
2018	59	0	0,00%	17	28,81%	42	71,19%
2019	51	1	1,96%	14	27,45%	36	70,59%
2020	68	0	0,00%	18	26,47%	50	73,53%
2021	58	0	0,00%	16	27,59%	42	72,41%
2022	66	0	0,00%	14	21,21%	52	78,79%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	40	26
2018	33	13
2019	33	11
2020	48	8
2021	23	8
2022	17	7

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	66	5
2018	59	4
2019	51	5
2020	68	3
2021	58	1
2022	66	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Cserkeszőlő Községi Önkormányzat Képviselőtestületének hatályos 18/2021. (IV.14.) önkormányzati rendelete szabályozza a helyi önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni települési támogatásokat, valamint a szociális alapszolgáltatásokat.

A Képviselő-testület dönt :

- az első lakáshoz jutók támogatásának megállapításáról,

- a lakóingatlan veszélyes állapotának megszüntetéséhez való hozzájárulásról.

Az önkormányzati SZMSZ alapján átruházott hatáskörében a polgármester dönt:

- a születési támogatás megállapításáról
- a temetési támogatásról
- a köztemetés elrendeléséről
- a nyugdíjasok támogatásáról
- egyszeri települési támogatásról.

Az önkormányzati SZMSZ alapján átruházott hatáskörében a Szociális Bizottság dönt:

- a gyógyszer támogatásról
- ápolási támogatásról
- lakhatási támogatásról
- rendkívüli települési támogatásról
- szociális kölcsönről
- tanévkezdési támogatásról.

A Tanyagondnoki Szolgálat vezetője a Szociális rendeletben meghatározott feltételek szerint:

- dönt a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti kérelemről
- a Szt. 59/A § (3) bekezdése szerint vizsgálja az igénybe vevő szociális rászorultságát.

A települési támogatás formái

Települési támogatás keretében nyújtható támogatások:

- a) gyógyszer támogatás
- b) ápolási támogatás
- c) temetési támogatás
- d) lakhatási támogatás
- e) rendkívüli települési támogatás
- f) szociális kölcsön
- g) születési támogatás
- h) nyugdíjasok támogatása
- i) egyszeri települési támogatás
- j) tanévkezdési támogatás
- k) első lakáshoz jutók támogatása
- l) lakóingatlan veszélyes állapotának megszüntetéséhez való hozzájárulás

- a) Gyógyszertámogatás: Azon szociálisan rászorult személy részére állapítható meg, aki nem jogosult közgyógyellátási igazolványra és az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg család esetén a 72.000,- Ft -ot, egyedül élő esetében a 90.000,- Ft-ot, feltéve, hogy az igazolt havi rendszeresen szedett gyógyszerkiadásának, továbbá az esetenként felírt gyógyszerkiadásának mértéke az 5.700,- Ft -ot meghaladja. Összege: az igazolt gyógyszerköltség függvényében 1.000-10.000,- Ft között kerül megállapításra. Kérelemre történik.
- b) Ápolási támogatás: a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának otthoni ápolását, gondozását végző személy részére biztosított anyagi hozzájárulás. Tartósan beteg az a személy, aki előreláthatólag három hónapnál hosszabb időtartamban ápolást, gondozást igényel. Összege: 23.600,- Ft/hó. Kérelemre történik.
- c) Temetési támogatás: Az a személy jogosult, aki az elhalt személy eltemettetéséről gondoskodott annak ellenére, hogy arra nem volt köteles, vagy tartásra köteles hozzátartozó volt ugyan, de a temetési költségek viselése a saját, továbbá családja létfenntartását veszélyezteti. Összege: 60.000,- Ft. Kérelemre történik.
- d) Lakhatási támogatás: A lakhatással kapcsolatos kiadások viseléséhez közüzemi díj támogatás, ill. fűtési támogatás kerül megállapításra. Lakhatási támogatás az alábbi közüzemi szolgáltatásokra vonatkozik: villanyszámla, vízdíj számla, gázszámla, távhő számla. A támogatás formája és összege közüzemi díj támogatás esetén havonta 5.000,- Ft, mely a szolgáltatóhoz kerül utalásra, illetve a Szociális Bizottság döntése alapján 3-22 q -ig terjedő tűzifa. Kérelemre történik.
- e) Rendkívüli települési támogatás: kerül megállapításra annak a rendkívüli élethelyzetbe került, szociálisan rászorult személynek, akinek a háztartásában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az 55.000,- Ft -ot, egyedül élő esetén a 65.000,- Ft -ot. Különös méltánylás esetében a jövedelemhatártól el lehet tekinteni. Rendkívüli élethelyzetnek számít elsősorban: tartós betegség miatti jövedelem kiesés, hosszabb ideig tartó kórházi kezelés, elemi kár, a kérelmező sérelmére elkövetett bűncselekményekből származó anyagi kár, haláleset, válsághelyzetben lévő várandós anya, nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartása, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások, nagyobb összegű váratlan kiadások (nem közüzemi), tanévkezdéssel kapcsolatos többletkiadások.
- f) Szociális kölcsön: Évente egy alkalommal kamatmentes kölcsönben részesíthető az a rászorult személy, akinek a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének kétszeresét, egyedül élő esetében annak két és félszeresét és

- temetés vagy elemi kár miatt olyan rendkívüli kiadása merült fel, mely veszélyezteti saját vagy családja létfenntartását, valamint
- rendelkezik olyan jövedelemforrással, amely garanciát jelent a kölcsön visszafizetésére.

A szociális kölcsön összege a rászorult személy jövedelmének és a bekövetkezett kár mértékének figyelembevételével kerül megállapításra, a maximális mértéke 114.000,- Ft. A visszafizetés határideje 57.000,- Ft összegig 6 hónap, felette 12 hónap.

- g) Születési támogatás: A Képviselő-testület a 2 éve állandó lakosként életvitelszerűen, megszakítás nélkül, folyamatosan Cserkeszölő községben élő szülő(k)nek gyermek születése esetén születési támogatást biztosít. A támogatás összege: 50.000,-Ft/gyermek, valamint babamama csomag 35.000,- Ft értékben.
- h) Nyugdíjasok támogatása: A Képviselő-testület szociális települési támogatást biztosít évente egy alkalommal azon cserkeszölői állandó lakóhellyel rendelkező és életvitelszerűen, megszakítás nélkül folyamatosan Cserkeszölőben élő, 65. életévüket betöltött, vagy 65. életévüket tárgyév december 15. napjáig betöltő, öregségi nyugdíjban részesülő személynek, akiknek havi rendszeres nyugellátásának és egyéb rendszeres pénzellátásának együttes összege nem haladja meg a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság által tárgyévre megállapított országos átlagnyugdíj összegét. A támogatás összege személyenként 15.000,- Ft.
- i) Egyszeri települési támogatás: Egyszeri települési támogatás tárgyév december hónapjában kerül megítélésre azon cserkeszölői állandó bejelentett lakcímmel rendelkező és életvitelszerűen megszakítás nélkül, folyamatosan, Cserkeszölőben élő gyermekek számára, akiknek háztartásában az egy főre eső jövedelem nem haladja meg a nettó 198.000,- Ft -ot.
- j) Tanévközdési támogatás: A tanévközdéssel és nevelési évközdéssel kapcsolatos többletkiadásokhoz történő hozzájárulásként A képviselő-testület rendkívüli tásként tanévközdési támogatást biztosít. Feltételek:
- a szülő és gyermeke állandó bejelentett lakcímmel rendelkezik Cserkeszölő községben és életvitelszerűen megszakítás nélkül, folyamatosan Cserkeszölőben élnek, és
  - a PSÁMK Cserkeszölő tagintézményének óvodása, rendszeresen jár óvodába, vagy
  - a Cserkeszölői Petőfi Sándor Általános Iskola tanulója, vagy
  - a Pedagógiai Szakszolgálat javaslata alapján általános iskolai tanulmányait speciális iskolában folytatja, vagy
  - közép- és felsőfokú nappali tagozatos hallgatók legfeljebb 24 éves korig, akik az első szakképesítést, diplomát szerzik, vagy az első szakképesítés megszerzését követően érettségi vizsgát nyújtó képzésben vesznek részt.

A támogatás évente egy alkalommal igényelhető, összege óvodásoknak 8.000,- Ft, általános-, közép- és felsőoktatásban tanulóknak 20.000,- Ft/gyermek.

- k) Első lakáshoz jutók támogatása: A Képviselő-testület az első lakáshoz jutó házaspárok, továbbá a legalább két éve élettársi viszonyban élők, valamint gyerekeiket egyedül nevelő szülők részére vissza nem térítendő és kamatmentes visszatérítendő anyagi támogatást biztosít a szociális rendeletben lakásra vonatkozó feltételek megléte esetén. A támogatás legkisebb összege 100.000,- Ft, legmagasabb összege 500.000,- Ft.
- l) Lakóingatlan veszélyes állapotának megszüntetéséhez való hozzájárulás: A Képviselő-testület azon cserkeszlői lakosokat, akiknek a saját tulajdonukat képező lakóingatlanuk önhibájukon kívül, elsősorban elemi kár következtében veszélyes állapotba került, vissza nem térítendő és visszatérítendő kamatmentes támogatásban részesíti. A támogatás a veszélyes állapot megszüntetéséhez szükséges építőanyagok megvásárlására és az építési munkálatok költségeire használható fel. A támogatás összege maximum 250.000,- Ft, mely 50% -ban vissza nem térítendő támogatásként, 50% -ban kamatmentes kölcsönként vehető igénybe.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	66	4,65%	20	30,30%
2018	59	4,26%	22	37,29%
2019	51	3,69%	21	41,18%
2020	68	4,91%	25	36,76%
2021	58	4,33%	27	46,55%
2022	66	5,85%	32	48,48%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	20	30,30%	24	36,44%	40	60,61%
2018	15	25,42%	15	25,64%	37	62,71%
2019	11	21,57%	10	20,10%	32	62,75%
2020	15	22,06%	12	18,37%	40	58,82%
2021	15	25,86%	11	19,74%	42	72,41%
2022	9	13,64%	12	18,83%	41	62,12%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	4
2018	6
2019	4
2020	3
2021	3
2022	3

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány: nincs.

b) szociális lakhatás: nincs. A lakhatatlanná vált ingatlanokat lakóit átmenetileg elhelyezzük az önkormányzat tulajdonában lévő egyéb ingatlanokban, bérleti díjat nem számítunk fel.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok: 4 db szolgálati lakás

e) lakhatást segítő támogatások: lakhatási támogatás

f) eladósodottság: nincs információnk

h) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A település külterületén az elektromos ellátás biztosított. Az ivóvíz ellátás többségében megoldott, néhány területen, ahol nincs meg az ivóvíz gerinc, ott közkifolyóról történik a vízvételzés.

Szennyvíz csatlakozási lehetőség a külterületen korlátozott, de ahol van lehetőség a csatlakozásra, a lakosok anyagi körülményei nem mindig teszik lehetővé azt.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TS 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	1497	2	1,34	49,90	34,13	81,63
2018	1500	3	2,00	49,80	35,60	85,33
2019	1501	1	0,67	49,77	39,51	83,48
2020	1504	3	1,99	49,67	39,63	83,11
2021	1505	2	1,33	49,57	40,13	85,78
2022	1558	2	1,28	47,56	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	110	218
2018	93	321
2019	102	408
2020	119	878
2021	141	959
2022	105	855

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Cserkeszőlőn nem jellemző a telepszerű lakókörnyezet. A külterületen élők száma nagy, nem alkotnak telepet, de sajnálatos probléma a hátrányos helyzetű rétegek szociális szegregációja, jelen esetben az település déli részén lévő nagy kiterjedésű tanyás terület. A kedvezőtlen szociális körülmények és a gyenge infrastrukturális ellátottság következtében a társadalmi-gazdasági vérkeringésbe bekapcsolódni képtelen, még inkább leszakadó zárványok alakulhatnak ki. A természeti és épített környezet pusztulása, a szociális feltételekből adódó kényszerű, nem tervezett, így nem fenntartható használat miatt itt is megjelenik.

Cserkeszőlő 2300 lakosából a közigazgatási határon kívül több mint 1000 ember él tanyasi lakott helyen. Infrastruktúra: Cserkeszőlő külterülete 3070 ha. A külterület kiépítetlen útszakasz hossza 88 km, kiépített csupán 6,3 km, az összes 12%-a. Villany, ivóvíz ellátása 90% körüli. Boltok a külterületen nincsenek, orvoshoz, gyógyszertárba, hivatalos ügyeik intézéséhez a községbe kell jönniük.

Szociális helyzet: A régi tanyavilágban élők beköltöztek a központba, az elhagyott tanyákat olesón megvásárolták az új lakók. Felgyorsult az elvándorlás és az előregedés. A külterületi népesség nagy része részesül nyugdíjban, vagy nyugdíjszerű ellátásban, magas a rendszeres szociális segélyben részesülők száma. Az itt élő aktív korú népesség majdnem fele inaktív. Tovább súlyosbítja a helyzetet, hogy a nyugdíjasok döntő hányada a mindenkori létminimum alatti összeget kapja. Tartós bentlakásos vagy átmeneti elhelyezést nyújtó szociális intézmény nincs a településen. A tanyagondnoki szolgálat ellátást, házi segítségnyújtást és szociális intézkedésekben segítséget nyújt a tanyavilágban élőknek, valamint odafigyelnek az itt élők egészségi állapotára is.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés
- b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés
- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés
- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése
- e) sportprogramokhoz való hozzáférés
- f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

i) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés:

A Szociális alapszolgáltatások megszervezésével az önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi vagy mentális állapotukból származó problémáik megoldásában.

A szolgáltatások szervezésével helyi szinten tudunk reagálni a településen élők igényeire, szükségleteire, és a fizikai szükségletek kielégítése mellett nagy hangsúlyt fektetünk a lelki egészség megtartására is.

Az alapszolgáltatások igénybevétele szempontjából szociálisan rászorult az, akinek az önálló képessége olyan mértékben csökkent, hogy önmagáról, illetve eltartottjáról önállóan gondoskodni nem tud és:

- a.) a 65 életévét betöltötte, vagy
- b.) korhatárra tekintet nélkül, amennyiben
  - ba.) egészségi állapota, vagy
  - bb.) fogyatékosága, vagy
  - bc.) szenvedélybetegsége, vagy
  - bd.) pszichiátriai betegsége, vagy
  - be.) hajléktalansága indokolja.

Étkeztetés keretében: gondoskodik azoknak a kül- és belterületen élő szociálisan rászorult személyeknek a napi legalább egyszeri meleg étkezéséről, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt.

Az ellátásra jogosultak részére a tanyagondnoki szolgálat által legalább napi egyszeri meleg ételt biztosít munkanapokon.

A szociális rászorultság feltételeit a törvényi előírásoknak megfelelően a települési önkormányzat rendeletben szabályozza.

Házi segítségnyújtás keretében: a szolgáltatást igénybe vevő személy részére saját lakókörnyezetében biztosítja az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.

Cél: az idős ember mindaddig a saját megszokott környezetében éljen, autonómiája teljes körű megtartása mellett, amíg a gondozási szükséglete olyan mértékűvé nem válik, ami a szakellátásba való bekerülését elkerülhetetlenné nem teszi.

a.) az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzése,

b.) az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiénias körülményeinek megtartásában való közreműködés,

c.) a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtás.

A tanyagondnoki szolgáltatás keretében: a tanyasi lakott helyek hátrányos helyzetű, szolgáltatás hiányos térségében élők esélyegyenlőségének növelése, életfeltételeinek javítása, a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás és a szociális alapellátások kiépítésének elősegítése, a települések szolgáltatási funkcióinak bővítése, a közösségfejlesztés, valamint a jobb életminőség elérése.

Nyújtott szolgáltatás elemek, tevékenységek leírása:

Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása – a szociális munka eszköztárát felhasználva bizalmi kapcsolat kiépítése az ellátottal, segítség nyújtása a problémák felismerésében, a megoldási módok feltérképezésében, saját és családi erőforrások felmérésében és használatában.

- Étkeztetés vonatkozásában:

Az étkeztetés megszervezésével a települési önkormányzat hozzájárul ahhoz, hogy a szociálisan rászorult személyek lakókörnyezetükben önálló életvitelüket fenntarthassák.

- Házi segítségnyújtás vonatkozásában:

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III. törvény módosítása folytán a házi segítségnyújtás szolgáltatáson belül két tevékenységi kör került kialakításra. Az alacsony szükségletek kielégítésére a szociális segítség és az intenzív szükségleteket kielégítő személyi gondozás.

A gondozónők munkavégzésük során fokozottan alkalmazzák a megfelelő higiénias szabályokat, védőfelszerelést minden alkalommal használnak. Az ápolási, gondozási feladataikon túl, a jelentős adminisztrációs kötelezettségüknek is eleget tesznek.

Házi segítségnyújtás keretében ellátható személyek száma a működési engedélyünk szerint 18fő. Az ellátottjaink között van, aki segítségünket hosszú ideje (évek óta) igénybe veszi. Van, aki szezonális jelleggel (tavasztól ősziig) kéri az ellátást és van, aki rövid időre kéri szolgáltatásunkat pl: hosszabb kórházi ellátás után.

A felmerülő feladatokat az igényeknek megfelelően igyekszünk minden esetben a legjobb tudásunk a meglévő eszközeink, lehetőségeink teljes kihasználása, felhasználása mellett ellátni.

A lakosság körében egyre nagyobb igény mutatkozik a házi segítségnyújtásra, mivel jelentős a száma azoknak a rászoruló személyeknek, akik életvitelük, önállóságának megőrzése mellett a lakáson belül speciális segítséget igényelnek. A feladatellátás 2 fő szakképzett gondozónővel történik.

Községünkben egyre inkább jellemző folyamat az idősödés, ebből következik, hogy az öngondoskodás, önellátás csökkenését valamilyen módon pótolni, kompenzálni kell, melyet túlnyomó részt alapellátás keretén belül a tanyagondnoki szolgáltatás biztosításával tudunk megoldani.

- Tanyagondnoki szolgáltatás vonatkozásában nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek:
  - a település demográfiai, társadalmi hanyatlásának megállítása, e folyamat visszaszorítása, a település népességmegtartó erejének növelése,
  - a település és a lakosság elszigeteltségének mérséklése,
  - a lakosság életfeltételének javítása, a településen a jobb életminőség elérése,
  - a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás elősegítése,
  - az önkormányzat által nyújtandó szociális alapellátások kiépítésének és működtetésének elősegítése,
  - a településre nézve kedvező gazdasági folyamatok elindítása,
  - a települési funkciók bővítése,
  - a közösség fejlesztése, a helyi társadalom és a civil szféra erősítése,
  - helyi adottságokhoz és sajátosságokhoz igazodó egyéni és közösségi szintű igények kielégítése,
  - az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése, javítása,
  - fenntartható fejlődés, környezettudatos szemléletformálás,
  - elsősegélynyújtás.

A tanyagondnoki szolgáltatás az önkormányzat saját rendelete, az 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet 39.§ (1-2-3). valamint a helyi szükségletek alapján

- közvetlen, személyes szolgáltatásokat (ezen belül alap- és kiegészítő feladatokat), valamint,
- az önkormányzati feladatok megoldását segítő, közvetett szolgáltatásokat végez.

Feladatok:

1. Alapfeladatok: Közreműködés az étkeztetésben, a házi segítségnyújtásban, a közösségi és szociális információk szolgáltatásában. Az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása, így háziorvosi rendelésre szállítás, egyéb egészségügyi intézménybe szállítás, a gyógyszerkiváltás és a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása.

2. Kiegészítő feladatok: az egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása. Az egyéb lakossági szolgáltatások, az előzőekben meghatározottakon kívüli egyéb alapszolgáltatások biztosításában való közreműködés.

3. Közvetett feladatok:

- az ételszállítás önkormányzati intézménybe,
- az önkormányzati információk közvetítése a lakosság részére,
- a falugondnoki szolgálat működésével kapcsolatos teendők ellátása.

Összefoglalva tehát feladataink elsősorban a külterületi lakosság szociális alapellátása. A szociális alapszolgáltatások ellátási területe Cserkeszőlő közigazgatási területe.

A tanyagondnoki szolgáltatás településünkön három körzetben működik. A szolgáltatást 3 gépjárművel látjuk el. Ezt a szolgáltatást a külterületen életvitelszerűen élő lakosok megszületésüktől életük végéig vehetik igénybe ingyenesen.

A három körzet működéséhez minden tárgyi és személyi feltétel biztosított. Szerencsésnek mondhatjuk magunkat, hiszen mindhárom tanyagondnok rendelkezik a szükséges képesítéssel, helyettesítést tanyasegítő képesítéssel rendelkező személy látja el.

A Tanyagondnok speciális ismeretei közé tartozik:

- helyismerettel rendelkezik, tudja az utakat, az elérhetőségeket,
- általános ismeretek a tanyai életformáról, mentalitásról,
- ismeri a területen élők szociális és mentálhigiénés állapotára jellemzőket,
- konkrétan ismeri a családokat, jelzőrendszeri tagként előzetes ismereteket adhat róla.

A tanyagondnoki szolgáltatásnak fontos feladata a szállítási teendők ellátása. Továbbá a külterületi lakosság részére, a bevásárlás, receptíratás, gyógyszerkiváltás, postai ügyintézés stb.

Cserkeszőlő közigazgatási területén belül szállítjuk az általunk ellátott lakosokat személyes jelenléttel igénylő ügyintézésre.

Célunk, hogy minél hatékonyabban tudjuk beosztani az ebédszállításra és a sokrétű feladatok ellátására fordított időt. Az ebédnek ugyanolyan minőségűnek kell lenni, amikor megkapja az ellátott, mint ahogy kiszolgálják a főzőhelyiségben.

Kapcsolattartás, együttműködés más intézményekkel, szervezetekkel, személyekkel

A szolgáltatást végzők együttműködnek Cserkeszőlő Község Önkormányzatával és Képviselőtestületével, mint fenntartóval, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztályával, mint működést engedélyező szervvel. Az ellátást igénybe vevők egészségi állapotának megőrzése, javítása céljából kapcsolatot tartunk az alapellátást biztosító háziorvosi szolgálattal, védőnői szolgálattal, szükség esetén szakellátással, valamint a mentális állapotmegőrzése, javítása, egyéb segítségnyújtás céljából a család- és gyermekjóléti szolgáltatás munkatársával, civil szervezetekkel (polgárőrség, nyugdíjasklub, ifjúsági klub), óvodával, iskolával.

A szomszédos településeken működő szociális intézményekkel folyamatos összeköttetésben állunk, a későbbi esetleges elhelyezések rugalmas intézése érdekében.

Elengedhetetlen és az egyik legfontosabb a folyamatos kapcsolattartás az ellátottakkal és a hozzátartozóikkal. Ellátottakat folyamatosan értesítjük szóban és írásban is a változásokról Pl.: térítésszám változásról, vagy az ünnepek alkalmával áthelyezett munkaszüneti és munkanapokról

Összességében elmondható, hogy a szociális alapszolgáltatások a rá nehezedő egyre bővülő feladatokat, megfelelő szakmai színvonalon látja el és a jogszabályokban előírtak szerint működik.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	1	55	9,62
2018	1	0	0	1	52	11,27
2019	1	0	0	1	54	6,28
2020	1	0	0	1	52	10,94
2021	1	0	0	1	40	10,17
2022	1	0	0	1	44	9,10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Népkonyhát nem üzemeltetünk.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Cserkeszözlön biztosított az alapfokú oktatási és nevelési intézmény, valamint a gyermekjóléti alapellátás részeként a gyermekek napközbeni ellátása. A bölcsőde és az óvoda önkormányzati fenntartásban van, az általános iskolát a Tankerület üzemelteti. A településen számos civil szervezet működik. A közösségi élet szervezésével színes programokat, fesztiválszintű szórakozást biztosítunk. Újság, könyvtár, közművelődés.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A településre nem jellemzőek az etnikai konfliktusok, az etnikai kisebbség száma nem számottevő a községen. A helyi Polgárórság és a településőr nagy szerepet vállal a közbiztonság fenntartásában.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Adományok gyűjtésével, azok eljuttatásával elsősorban az önkormányzat és egyes civil szervezetek foglalkoznak, együttműködve a Vöröskereszt Szervezetével. Önkéntes munkaként szemétszedési akciókat is szervezünk.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	2 991	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2022. évben került átadásra a Petőfi Sándor Általános Iskola tornacsarnoka, amely az iskolai keretek használatán túl, önkormányzati és civil rendezvényeknek is otthont ad.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Cserkeszőlőben a roma kisebbség nem számottevő (5 fő). Nincs nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Külterületi infrastruktúra hiányosságai	közművesítés, útépítés, útkarbantartás
Állandó munkahelyek hiánya	Munkahelyteremtés, turisztikai fejlesztések

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Községünk vezetése nagy figyelmet szentel a gyermekeknek, szem előtt tartja a „minden gyermek egyenlő” elvet. Évente két alkalommal támogatja az önkormányzat a gyermekes családokat utalvány formájában. Gyermeknap alkalmával önkormányzatunk biztosítja a gyermekek ingyenes fürdőbelépőjét. Minden év december 6-án a bölcsődés-óvodás-iskolás gyermekek részére mikulás csomagot ajándékozik az önkormányzat.

Községünk vezetése továbbá biztosítja az általános iskolai tanulók úszás oktatásának ingyenességét tanórai keretek között. Községi rendezvényeink alkalmával a gyermekek ingyenesen vehetik igénybe a különböző kültéri játszóelemeket. Az adventi időszakban a karácsonyi fényekben pompázó gumikerekes kisvasutat térítésmentesen vehetik igénybe a lakosok, így a gyermekek is.

Az általános iskola minden évben pályázik Erzsébet-tábor vonatkozásában, melyet eddigi gyakorlat szerint évente kétszer elnyer. Ezzel számos gyermeknek – akiknek egyébként nincs lehetősége a család anyagi helyzet miatt táborozni, nyaralni – adódik lehetőség mondhatni térítésmentes kirándulásokra, táborozásra. Az iskolába történő eljutást iskolabusz segíti.

A Cserkeszőlői Diákokért Alapítvány évente két alkalommal jótékonyági bált szervez. A rendezvények bevételét, kiegészítve magánszemélyek, vállalkozások alapítványi támogatásaival, az általános iskola épületének állagmegóvására, elavult, balesetveszélyes öltözőszekrények kicserélésére, a gyermekek oktatását és nevelését segítő eszközökre fordítják. A továbbiakban is a hiányzó eszközök beszerzésével kívánjuk támogatni a Cserkeszőlői Petőfi Sándor Általános iskola diákjait és pedagógusait, hozzájárulva az intézményben folyó sikeres nevelő, oktató munka megvalósításához.

Több civil szervezet szervez gyermekprogramokat, jótékonyági műsorokkal, rendezvényekkel, adománygyűjtéssel segít a hátrányos helyzetű családokon, gyermekeken.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Az önkormányzat által működtetett család és gyermekjóléti szolgálat tevékenysége kiterjed az önkormányzat közigazgatási területén élő valamennyi családra és gyermekekre. Célja, hogy hozzájáruljon a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, és a családban történő nevelés elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

A gyermekjóléti szolgáltatást ellátások teljesítésével (gondozással), ellátások közvetítésével (szolgáltatás) vagy szervező tevékenységgel (szervezés) kell biztosítani. A szolgálat szolgáltatás közvetítésével segíti elő a gyermek vagy családtagja hozzájutását valamely nem a szolgálat által nyújtott szolgáltatáshoz. A szervezési feladatai körében gondoskodik a szabadidős programok, a gyermekvédelmi feladatokat ellátó személyek és intézmények együttműködésének a szervezéséről.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése.

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás térítésmentes, az igénybevétele többnyire önkéntes. A szülő vagy a gyermek kizárólag törvényben meghatározott esetekben kötelezhető az ellátás igénybevételére.

A családsegítés keretében biztosítani kell:

- a) a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- c) a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- d) a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósság terhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- f) a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat,

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata:

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását
- az ellátási területén közreműködik a kormányrendeletben meghatározott európai uniós forrásból megvalósuló program keretében természetben biztosítható eseti vagy rendszeres juttatás célzott és ellenőrzött elosztásában,
- felkérésre környezettanulmányt készít, kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését, biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket.
- a jelzésre kötelek szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban - krízishelyzet esetén utólagosan - történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot, és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,

- a beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központnak,
- a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetmegbeszélést szervez, az elhangzottokról feljegyzést készít,
- egy gyermek, egyén vagy család ügyében, a kijelölt járási jelzőrendszeri tanácsadó részvételével, lehetőség szerint az érintetteket - beleértve az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket - és a velük foglalkozó szakembereket is bevonva esetkonferenciát szervez,
- éves szakmai tanácskozást tart és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít, és
- a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal

A gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében végzendő feladatok: A gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése. A családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés problémák és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése. A válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében teendő feladatok: Olyan észlelő és jelzőrendszer működtetése, amely lehetővé teszi a gyermekeket veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését. Ennek érdekében figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek életkörülményeit és szociális helyzetét, gyermekjóléti és egyéb szociális ellátások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét.

A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében végzendő feladatok: A kialakult veszélyeztetettség megszüntetésére irányuló családgondozás körében a szolgálat családsegítője személyes segítő kapcsolat keretében támogatást, segítséget nyújt a gyermeknek az őt veszélyeztető körülmények elhárításában, személyisége helyes irányú fejlődésében. Segíti a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását. A családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás

esetében. Kezdeményezi egyéb gyermekjóléti alapellátások önkéntes igénybevételét, és azt, szükség esetén, személyes közreműködéssel is segíti

Veszélyeztetettség, a jelzőrendszer működése: Veszélyeztetettség olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. Veszélyeztetettség okai: magatartászavar, családi konfliktus, elhanyagolás, szülő munkanélkülisége.

A gyermekek védelmének rendszere: A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekvédelmi rendszerhez tartozó intézmények és személyek kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál, hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

A szolgálatnál megfordult ügyfelek problémáival kapcsolatban a leggyakoribb esetkezelések:

- tájékoztatás, információnyújtás
- kérelmek kitöltésében való segítségnyújtás
- hivatalos ügyek intézésében való közreműködés (telefonálás, levél írása)
- szociális ellátásokhoz való hozzájutás segítése
- családi konfliktusok megoldásának elősegítése
- tanácsadás, segítő beszélgetés

Szolgáltatás nyújtás: tartós élelmiszer csomagok kiosztásában való segítségnyújtás, mely a házi segítségnyújtás és tanyagondnoki szolgálat segítségével valósul meg. Közvetítés, közvetítésben való segítségnyújtás a rászoruló családok adományhoz jutásának segítése

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 135	1 228	2363	48,03%	51,97%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			53	2,24%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	139	149	288	5,88%	6,31%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	37	28	65	1,57%	1,18%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	4	0
2018	8	0
2019	4	10
2020	4	11
2021	6	15
2022	3	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	99
2018	78
2019	69
2020	67
2021	71
2022	61

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	11	7	18
2018	9	7	16
2019	13	6	19
2020	11	5	16
2021	12	6	18
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Cserkeszőlőn nem jellemző a telepszerű lakókörnyezet. A külterületen élők száma nagy, de nem alkotnak telepet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára rengeteg program és szolgáltatás elérhető, ugyanúgy, ezen a téren nincs különbség a nem ezen problémával küzdő gyermekekkel szemben. A védőnő, a szociális munkatársak, egészségügyi és nevelési intézmények dolgozói maximálisan segítik ezen gyermekeket, hogy hátrányos megkülönböztetés ne érje őket. Fogyatékossgal élő gyermekek tekintetében a bölcsőde és az óvoda nyitott az alapító okiratukban felsorolt sajátos nevelési igényű gyermek fogadására, az integrációjuk biztosított, fejlesztő pedagógus rendelkezésre áll. Általános iskolás- és középiskolás korú gyermekek vonatkozásában a fogyatékossgal élő gyermekek a környező településeken működő speciális intézményekben tanulnak.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	1	83	-
2018	1	76	-
2019	1	66	-
2020	1	67	-
2021	1	67	-
2022	1	69	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	2237	0
2018	1	0	0	2329	0
2019	1	0	0	2309	0
2020	1	0	0	2186	0
2021	1	0	0	2740	0
2022	1	0	0	3686	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődéi férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	14	14
2018	14	12
2019	14	14
2020	14	12
2021	28	22
2022	28	21

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	14	14
2018	0	0	0	0	0	0	14	12
2019	0	0	0	0	0	0	14	14
2020	0	0	0	0	0	0	14	12
2021	0	0	0	0	0	0	28	22
2022	0	0	0	0	0	0	28	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	68	7	10,29
2018	71	3	4,23
2019	69	3	4,43
2020	58	4	6,89
2021	59	3	5,08
2022	62	1	1,61

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	273	68	24,91
2018	284	46	16,19
2019	279	34	12,19
2020	276	32	11,59
2021	285	30	10,52
2022	287	22	7,67

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	28	0
2018	17	1
2019	18	0
2020	19	0
2021	19	0
2022	18	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	75	3	75	1	68	0	0	23
2018	83	3	75	1	71	0	0	24
2019	79	3	75	1	69	0	0	23
2020	83	3	75	1	58	0	0	19
2021	77	3	75	1	59	0	0	20
2022	68	3	75	1	62	0	0	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanuló száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	17	3	16	46,18
2018	0	17	3	17	47,86
2019	0	17	3	16	48,56
2020	0	16	3	18	46,38
2021	0	16	3	18	45,80
2022	0	16	3	18	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	36
2018	35
2019	49
2020	37
2021	42
2022	33

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	10
2018	n.a.	n.a.	n.a.	5
2019	n.a.	n.a.	n.a.	6
2020	n.a.	n.a.	n.a.	11
2021	n.a.	n.a.	n.a.	10
2022	n.a.	n.a.	n.a.	9

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Településünkön „Biztos kezdet” gyerekházat és tanoda szolgáltatást nem működtetünk.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Bölsődei férőhelyek hiánya	új csoportok beállítása
Közétkeztetési konyha kapacitáshiánya	Közétkeztetési konyha fejlesztése
Nehéz a munka világába történő visszatérés	munkahelyteremtés
Szegénység	pályaválasztási tanácsadások, diák munka- program
Nyári szünidő hosszú	táborok, gyermekfelügyelet biztosítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében:

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	4,77	4,26	4,52%
2018	4,35	3,77	4,06%
2019	3,67	3,31	3,49%
2020	3,89	5,28	4,59%
2021	3,59	4,48	4,04%
2022	4,25	4,9	4,58%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	59,09	53,85
2018	50,85	46,67
2019	45,1	47,83
2020	54,41	56,76
2021	50	51,72
2022	62,12	53,66

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	66	5
2018	59	4
2019	51	5
2020	68	3
2021	58	1
2022	66	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban: nem rendelkezünk információval.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei: közmunka, helyi vállalkozások, szomszédos települések gyárai.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség): Nincs hátrányos megkülönböztetés nemek vonatkozásában községünkben.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Bölcsődei férőhelyhiány miatt új csoport indításával hidaljuk át a problémát. Az óvodai férőhelyek száma megfelelő. Az általános iskola 1-8. évfolyamon keresztül napközit biztosít a gyermekek számára. Közintézményeinkben rugalmas munkaidő nem jellemző.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	1	83	-
2018	1	76	-
2019	1	66	-
2020	1	67	-
2021	1	67	-
2022	1	69	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	14	14
2018	14	12
2019	14	14
2020	14	12
2021	28	22
2022	28	21.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	14	14
2018	0	0	0	0	0	0	14	12
2019	0	0	0	0	0	0	14	14
2020	0	0	0	0	0	0	14	12
2021	0	0	0	0	0	0	28	22
2022	0	0	0	0	0	0	28	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Ezt a területet településünkön 1 fő védőnő látja el. Feladatai során tevékenységét (többek között: várandós anyák gondozása, gyermekágyas anyák gondozása, 0-6 éves gyermek gondozása, tanköteles gyermekek iskola-egészségügyi ellátása, nővédelem, családgondozás, valamint egyéni és közösségi egészségfejlesztéssel, egészségvédelemmel és szűrővizsgálatokkal kapcsolatos feladatok) továbbra is különféle törvények, rendeletek, határozatok szabályozzák, közülük a legfontosabbak: a 49/2004. ESZCSM rendelet a területi védőnői ellátásról, a 26/2014. EMMI rendelet a várandósgondozásról és a 26/1997. NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról. A védőnői munkát különböző szakmai protokollok is segítik.

A védőnő a gondozási feladatait önállóan végzi. A társszakmákkal való kapcsolattartás kölcsönös, amely magában foglalja az alapellátás (háziorvossal, gyermekorvossal), és a szakellátás résztvevőivel (pl. szülész-nőgyógyász szakorvossal), a közoktatási, a gyermekjóléti, a szociális és családsegítést végző intézményekkel történő együttműködést.

A körzetben végzett gondozási tevékenység

Várandós gondozás: 2022 – ben nyilvántartott várandósok száma 25 fő.

0– 6 éves gyermekek gondozása 2022.:

- 0 – 11 hónapos: 17 fő.
- 12 – 35 hónapos: 27 fő.
- 3 – 6 éves: 71 fő.

2022 – ben családlátogatások száma 610, szaklátogatások száma 719 volt. A gondozott személyekről a védőnő egészségügyi dokumentációt vezet.

Iskola-egészségügyi munka

Az iskolás gyermekek szűrővizsgálatai tanév kezdetén szeptember és október hónapokban történnek meg, melyen minden szűrésre kötelezett tanuló részt vesz. (tisztasági vizsgálatok, védőoltások).

Családgondozás, gyermekvédelmi feladatok

A védőnői ellátás sajátos, meghatározó jellege a prevenció, küldetése szerint a gyermekek és családok pozitív irányú fejlődését szolgálja. Célja a gyermekek egészséges fejlődésének követése, a veszélyeztető és rizikó tényezők feltárása, és aktuális problémák megoldása. Ennek érdekében nélkülözhetetlen a folyamatos és rendszeres kapcsolattartás és információcsere a szülőkkel, gondviselőkkel.

A védőnő intézkedést tehet gyermekvédelemmel kapcsolatban. Ezek között szerepelhetnek családgondozó felé tett jelzések, gyermekjóléti központ felé esetleírások és kórházi megkeresések.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Csak a statisztikai adatokat figyelembe véve megtévesztő képet kapnánk a védőnői leterheltséget illetően. A védőnő feladatai közé tartozik a még meg nem született gyermekekkel való törődés is, pl. terhességgondozás, terhességi tanácsadás stb. A törvény szerint a védőnőnek 0-6 éves koráig kell a gyerek fejlődését nyomon követni és dokumentálni, szükség esetén beavatkoznia, így lényegesen több gyermek tartozik hozzá, mint amennyit a statisztika mutatna, a pontos szám nem meghatározható.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Nincs valós kép a problémáról.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A település 30 km-es körzetében ilyen szolgáltatás nem vehető igénybe.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők szerepe jelentős, az Önkormányzatnál és az intézményekben is magas a nők aránya.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezésekről nehéz beszélnünk, mivel az önkormányzat intézményei nagyon kevés adattal rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében, illetve a nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem könnyű objektíven, tényszerűen regisztrálni. Ezzel kapcsolatos problémák nincsenek jelen a településen.

Az önkormányzatnak az egészségügy, oktatás, területfejlesztés, foglalkoztatás, gazdaság, a helyi politika kultúra terén a szolgáltatások kialakítása során tekintettel kell lenni a nemek eltérő helyzetére és szükségletére, és törekedniük kell speciális, éppen nemük miatt jellemző problémák megoldására.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
szünidei gyermek-felügyelet	táborok szervezése, támogatása

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorú lakosság száma évről évre növekszik. A népesség öregedésével együtt a háztartások korösszetétele is jelentősen változott az elmúlt évtizedekben. Egyre több olyan háztartás van, amelyben idős személyek (is), de főleg, amelyekben csak idős emberek élnek.

Minél idősebb személyről van szó, annál nagyobb az esélye annak, hogy az illető egy-személyes háztartást tartson fenn. Így például a 60–69 évesek 62%-a, de a 80 éveseknek és idősebbeknek már 91%-a élt egyszemélyes háztartásban az utolsó népszámlálás idején.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	546	298	183,22%
2018	558	295	189,15%
2019	571	293	194,88%
2020	592	288	205,56%
2021	644	298	216,11%
2022	680	303	224,42%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	251	367	618
2018	248	364	612
2019	259	376	635
2020	259	373	632
2021	267	372	639
2022	n.a.	n.a.	680

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	4	0	192	300	3	17	3
2018	4	0	200	300	1	15	2
2019	3	0	202	313	1	17	1
2020	3	0	200	308	1	18	1
2021	3	0	208	312	1	17	1
2022	n.a.	n.a.	nincs adat	nincs adat	nincs adat	nincs adat	1

Forrás: TeIR,
KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Településünkön a munkáltatók információink szerint nem záróznak el az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásától, hiszen jelentős a járulékfizetési kötelezettség kedvezménye. Cserkeszlőben számos mezőgazdasági vállalkozás, kertészet, vendéglátóhely tevékenykedik, akik előszeretettel alkalmaznak idősebb munkaerőt. Önkormányzatunk nem foglalkoztathat nyugdíjas személyt egyetlen intézményében sem.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)
 Önkormányzatunknál és intézményeinél a jogszabály nem teszi lehetővé nyugdíjasok alkalmazását, mivel közalkalmazotti és köztisztviselői jogviszony nem létesíthető nyugdíjszerű ellátás mellett.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen		66	59	51	68	58
41-45 év (TS 042)	Fő	5	7	2	9	1	3
	%	7,58%	11,86%	3,92%	13,24%	1,72%	4,55%
46-50 év (TS 043)	Fő	6	3	4	2	4	5
	%	9,09%	5,08%	7,84%	2,94%	6,90%	7,58%
51-55 év (TS 044)	Fő	9	5	4	4	5	3
	%	13,64%	8,47%	7,84%	5,88%	8,62%	4,55%
56-60 év (TS 045)	Fő	9	7	5	10	10	13
	%	13,64%	11,86%	9,80%	14,71%	17,24%	19,70%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	15	16	15	14	20	27
	%	22,73%	27,12%	29,41%	20,59%	34,48%	40,91%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A civil szervezetek (Őszi Napfény Nyugdíjas Egyesület, Szorgos Kezek Hagyományőrző Egyesület, Községi Polgárőr Egyesület) számos nyugdíjas taggal büszkélkedhetnek, akik foglalkozásaikon, illetve tevékenységeiken keresztül hozzájárulnak a saját- és a település aktív életéhez.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Cserkeszőlőben nincs hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Mivel sokan élnek külterületen, ahol az utak igen rossz állapotban vannak, sokan nehezen jutnak hozzá az alapvető szolgáltatásokhoz, mint orvosi ellátás, szakrendelés, gyógyszertár. A szociális alapellátást végző munkatársak és a tanyagondnoki szolgálat rengeteget segít áthidalni ezt a távolságot és immobilitást, de a szolgálat kapacitása is véges, több ilyen szolgáltató szervre lenne szükség. Fontos kiemelni, hogy pályázati támogatásból folyamatosan fejlesztjük a szociális alapellátási, valamint tanyagondnoki szolgálatot: új eszközöket, valamint egy kilenc fő szállítására alkalmas buszt nyert az önkormányzat a feladatellátás segítésére. A lakosok különböző ügyintézéseinek megkönnyítése céljából havi – kéthavi rendszerességgel Kormánybusz érkezik településünkre, amely többek között az alábbi ügyek intézését biztosítja: személyazonosító okmány, lakcímgazolvány, lakcímbjelentés, diákigazolvány, ügyfélkapu-regisztráció. Ez a lehetőség az időseknek, fogyatékkal élőknek jelentős segítség abban, hogy ne kelljen beutazniuk a szomszédos településre.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Nyugdíjasaink, illetve időskorú lakosaink és vendégeink számára maximálisan biztosított a kulturális és közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés.

Bár idősek otthonával településünk nem rendelkezik, több önkormányzati tulajdonú intézmény épülete ill. területe ad helyet a nyugdíjasok számára színes kulturális és szórakoztató programoknak.

(Részletezve a 6.4. pontban)

c) idősök informatikai jártassága

A helyi könyvtárban rendszereztek azok az aktivitások, melyek segítik az idősök hozzáférését a modern informatikai eszközökhöz.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	251	367	618
2018	248	364	612
2019	259	376	635
2020	259	373	632
2021	267	372	639
2022	n.a.	n.a.	nincs adat

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	546	0	16	66
2018	558	0	16	53
2019	571	0	17	58
2020	592	0	13	74
2021	644	0	15	80
2022	680	0	16	90

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Ezek szervezését az Őszi Napfény Nyugdíjas Egyesület vállalja fel, rendszeresen tartanak rendezvényeket az idősebb korosztály számára. Klubgyűléseik és rendezvényeik hosszú idő óta önkormányzatunk által biztosított épületben történnek, melyet szívességi alapon használnak. A klubtagok rendszeresen találkoznak egymással, új ismeretségek szövődnek, felelevenednek régiak. A klubtagok részére kirándulásokat, városlátogatásokat, más települések nyugdíjasklubjaival történő találkozásokat szerveznek, valamint olyan programokat, melyek életkoruknak, egészségi állapotuknak, érdeklődési körüknek megfelelnek. Az időseket megcélzó rendezvények sorát bővítik az egyházak, civil szervezetek által meghirdetett események (előadások, kirándulások) is.

Településünkön régi hagyomány az Országos és Nemzetközi Nyugdíjas Találkozó kétnapos rendezvénye, melynek szervezését önkormányzatunk az Őszi Napfény Nyugdíjas Egyesülettel bonyolítja le. A rendezvénynek az önkormányzat költségvetési szerve – a Cserkeszölő Fürdő és Gyógyászati Központ ad helyet. A rendezvényre látogató nyugdíjasok részére kedvezményes fürdőbelépő mellett kedvezményes árú étkezést is biztosítunk. Rendezvényünket számtalan fellépő mellett sztárvendégek előadása is gazdagítja évről évre. Önkormányzatunk minden évben megrendezi az Idősek Világnapját, melyhez a község általános iskolájának új tornacsarnoka biztosít helyet. Községünk időseit megvendégljük, valamint sztárfellépő előadásával kedveskedünk nekik. E jeles esemény kapcsán a cserkeszölői nyugdíjasok ajándék gyanánt utalványt kapnak önkormányzatunktól.

Településünkön a felújított, önkormányzati tulajdonban lévő impozáns Baghy-Szinyei Kúria időszaki kiállításoknak ad otthont, valamint a pincében nótaestek, mulatós zenét szolgáltató fellépők műsora szórakoztatja az ide látogatókat. Ezen rendezvényeken nagy számmal vesznek részt idősek, nyugdíjasok.

Mivel településünk országosan ismert fürdője rengeteg látogatót vonz, önkormányzatunk a strandszezon kezdetétől végéig szinte minden hétvégén minőségi programokkal szórakoztatja vendégeinket, valamint lakosainkat. A fürdővendégeink között jelentős értéket képvisel az idős korosztály, részükre messzemenően biztosított az egészségügyi-, kulturális-, közösségi programok megléte a fürdő területén belül, illetve településünk rendezvényhelyszínein egyaránt.

Minden évben településszintű rendezvénytár készül, 2024. évi rendezvényeink a következők:

Dátum	Rendezvény megnevezése	Rendezvény helyszíne
03.30.	Tojásfestés	Fürdő
05.04.	Falunap	Sportpálya
05.04.	Nemzetközi Erős Emberek Versenye	Sportpálya
05.24.	Gyermeknap	Fürdő/Sportpálya
06.01-02.	Országos és Nemzetközi Nyugdíjas Találkozó	Fürdő
06.29.	Családi nap	Fürdő
07.06.	Éjszakai fürdőzés	Fürdő
07.12-13.	Cserke Vitéz Napok	Fürdő utca
07.19-20.	Motoros Találkozó	Sportpálya
07.27.	Éjszakai fürdőzés	Fürdő
08.08-09-10.	TanyaFeszt	Tálas Ranch
08.10.	Éjszakai Fürdő	Fürdő
08.17-18-19.	Államalapítás ünnepe	Fürdő utca
08.18.	Fogathajtó verseny	Győri Lovasudvar
08.20.	Ünnepi kenyérszentelés	Katolikus templom
08.31.	Szaunázók hétvégéje	Fürdő
08.31.	Vacsoraest	Szinyei Borospince
09.07.	Szüreti felvonulás és mulatság	Sportpálya
09.30.	Idősek világnapja	Fürdő
11.02.	Tökfaragás	Fürdő
12.31.	Szilveszter	Fürdő

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
külterület és belterület közti nagy távolság	idősek otthona, tanyagondnoki szolgálat fejlesztése
rossz állapotú utak	útépítés, útkarbantartás
elszigeteltség, magány	közösségi programok szervezése
tanyagondnoki szolgálat leterheltsége	tanyagondnoki szolgálat fejlesztése
életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programokra való eljutás lehetőségének hiánya	tanyagondnoki szolgálat fejlesztése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Cserkeszőlőben a munkavégzésre képtelen fogyatékkal élők családi vagy szülői felügyelet alatt élnek, ennek hiányában gondnok végzi a felügyeletet, képviselőt. Azoknál a személyeknél, ahol az életminőség nem teszi lehetővé az otthoni környezetben történő életvitelt, önkormányzatunk szakemberei kezdeményezik az intézményi elhelyezést a környező települések speciális bentlakásos intézményeiben. Községünkben elenyésző a fogyatékkal élő munkaképes lakosok száma. Az önkormányzat és intézményei vonatkozásában fogyatékkal élőket közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatunk a községgazdálkodást segítve (enyhe értelmi fogyatékkal élők), a rájuk bízott munkafolyamatokat képesek ellátni. Testi fogyatékkal élő munkaképes lakosról nincs tudomásunk. Intézményeink akadálymentesítettek, nincs akadály az önkormányzat részéről megváltozott munkaképességű munkavállaló foglalkoztatásának.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs ilyenről tudomásunk.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A településen nem működik fogyatékkal élők és idősek nappali ellátása. Szükség esetén a tanyagondnoki szolgálat, a szociális munkatársak nyújthatnak segítséget.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	33	39	72
2018	27	37	64
2019	33	33	66
2020	35	37	72
2021	34	32	66
2022	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Községünkben nem működik nappali ellátás fogyatékosok részére.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Önkormányzatunk minden intézménye akadálymentesített fizikai szempontól, az infokommunikációs akadálymentesítés nem megoldott.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Cserkeszőlőben minden intézmény akadálymentesített, azaz legalább a fizikai akadálymentesítés megtörtént. Az infokommunikációs akadálymentesítés viszont hiányzik. A lakosok különböző ügyintézéseinek megkönnyítése céljából havi – kéthavi rendszerességgel Kormánybusz érkezik településünkre, amely többek között az alábbi ügyek intézését biztosítja: személyazonosító okmány, lakcímgazdálkodás, lakcímbeljelentés, diákigazolvány, ügyfélkapu-regisztráció. Ez a lehetőség az időseknek, fogyatékkal élőknek jelentős segítség abban, hogy ne kelljen beutazniuk a szomszédos településre.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Cserkeszőlőben minden intézmény akadálymentesített, azaz legalább a fizikai akadálymentesítés megtörtént.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
akadálymentesítés	infokommunikációs akadálymentesítés
külterület és belterület közti nagy távolság	tanyagondnoki szolgálat fejlesztése
rossz állapotú utak	útépítés, útkarbantartás
elszigeteltség, magány	közösségi programok szervezése
tanyagondnoki szolgálat leterheltsége	tanyagondnoki szolgálat fejlesztése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A településen működő civil szervezetek:

- Cserkei Motorosokk Egyesület
- Cserkeszölő és Vidéke Vadásztársaság
- Cserkeszölői Lovas Egyesület
- Cserkeszölői SM Istálló Lovassport Egyesület
- Cserkeszölői Sportegyesület
- DÁVID Kisemberek Társasága
- Községi Polgárőr Egyesület
- Kreatív SzemLélet Egyesület
- Napsólyom Baranta Hagyományos Magyar Harcművészeti Kulturális Egyesület
- Őszi Napfény Nyugdíjas Egyesület
- Szorgos Kezek Hagyományőrző Egyesület
- „Cserkeszölőért” Alapítvány
- Cserkeszölői Diákokért Alapítvány
- Cserkeszölői Református Templom és Lelkészlakás Építés Alapítvány
- FICSAK Cserkeszölő Alapítvány
- Horváth László Tiszakürtért Alapítvány
- Cserkeszölő és Vidéke Természetkedvelők Egyesülete

A civil szervezetek cél szerinti tevékenységének ismertetése:

Szorgos Kezek Hagyományőrző Egyesület: Célja a vidék hagyatékának, szellemi és tárgyi kulturális javainak felkutatása, megmentése és ezek továbbadása az ifjabb nemzedékek számára csoportos foglalkozások keretében. Kézműves termékek előállítás és értékesítése. Az egyesület további célja: szoros együttműködés a település oktatási és egyéb intézményeivel, aktív részvétel a település kulturális életében.

Őszi Napfény Nyugdíjas Egyesület: Az egyesület javítani kívánja a helyi nyugdíjasok életkörülményeit, segíteni kívánja a tagokat. Az egyesület a Cserkeszőlőn élő nyugdíjasok önkéntes részvételén alapuló, érdekképviseleti, érdekvédelmi szervezete kíván lenni, mely politikai tevékenységet nem folytat. Csatlakozni kíván az országos szövetséghez. Az egyesület csatlakozik, minden olyan társadalmi kezdeményezéshez, amely erősíti a generációs kapcsolatokat, hogy az idős korúak által képviselt érdekeket a következő nemzedék a saját és a társadalom számára hasznosítsa. Az egyesület minden lehetőséget megragadva, hatékonyan és kiemelten kívánja elősegíteni egy helyi, nem profit alapú idősek otthona megalapítását. A célkitűzések, feladatok valóra váltásában együttműködésre törekszik az egyesület az önkormányzati és társadalmi szervezetekkel.

FICSAK Cserkeszőlő Alapítvány:

- a fiatal családok segítése abban, hogy véleményüket, tapasztalataikat és igényeiket a XXI. század kívánalmai szerint a társadalom felé kifejezzék és képviseljék,
- a családok egymást segítő, önszerveződő közösségeinek kialakítása, önszerveződő közösségek segítése, valamint a családbarát civil érdekképviselet erősítése,
- az egyesület alapvető célja a család, a házasság, a gyermekvállalás értékeinek bemutatása, népszerűsítése, a családok széleskörű támogatása, családvédelmi tevékenység, kiemelten a nők, asszonyok, családalapítás előtt állók összefogása, támogatása,
- a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladat ellátása, a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében,
- a családokkal kapcsolatos emberi és állampolgári jogok védelme, érdekeik érvényre juttatása, jogsértés esetén jogorvoslati lehetőségek keresése,
- a fiatalok családi életre – az emberi élet értékére, az egészséges életmódra, felelősségteljes párkapcsolatra és a házasságra – történő nevelésének támogatása, a felnövekvő generáció lehetőségeinek szélesítése,
- a gyermeket nevelő nők és férfiak társadalmi elismertetése, ezen belül a nők esélyteremtésének támogatása,
- a családok társadalmi helyzetének javítása,
- egészségmegőrző és a közbiztonság javítására irányuló tevékenységek szervezése,
- a közterület tisztán tartásával és a lomtalanítási akciókkal kapcsolatos feladatok,
- a gyermek- és ifjúságvédelem, gyermek- és ifjúsági érdekképviselet,
- a munkaerőpiacon a hátrányos helyzetű rétegek, különösen a gyermeket nevelők segítése, munkába való visszatérés támogatása, munkajogi ismeretek nyújtása, atipikus munkavégzés

formáinak bemutatása, propagálása, a rész munkaidős foglalkoztatás elterjedésének a család-munka egyensúlyának szempontjából való támogatása,

- a családokat érintő jogszabálytervezetek előkészítésében való aktív részvétel, valamint ajánlások készítése családpolitikai intézkedésekhez,

- új családpolitikai modellprogramokban, kísérleti programokban való részvétel monitorozása, nyomon követése. Munkahelyi bölcsőde, óvodai ellátás (napközbeni gyermekfelügyelet, alternatív napközbeni ellátás) kialakítása kísérleti jelleggel, a munkába való visszatérés támogatása érdekében,

- egészségügyi felvilágosítás, környezeti nevelés,

- a természetvédelmi kultúra fejlesztése, a természet védelmével kapcsolatos ismeretek oktatása,

- fogyasztóvédelmi oktatás,

- fogyasztóvédelmi ismeretterjesztés,

- a családok és a köznevelési intézmények védelme érdekében a köznevelés átalakításának figyelemmel kísérése,

- Kárpát-medencei és nemzetközi együttműködés, valamint partnerségi kapcsolatok kialakítása és tapasztalatcsere nemzetközi érdekvédelmi szervezetekkel, a működő gyakorlatok átvétele,

- határon túli magyar családszervezetek működésének segítése, közös programok szervezése és együttműködés,

- a lakosság egészségi állapotának javítása a jobb életminőség elősegítése, az egészségkárosító környezeti, társadalmi és egyéb hatások elleni fellépés,

- a sport és az egészséges életmód népszerűsítése a környezettudatosság és az esélyegyenlőség szempontjainak figyelembevételével,

- sport és ifjúsági ügyek, kerületi/fővárosi/országos sport és szabadidősport támogatása, ifjúsági ügyek,

- a fiatal családok számára közművelődési tevékenység támogatása, az iskolarendszeren kívüli, öntevékeny, önképző, szakképző tanfolyamok, életminőséget és életesélyt javító tanulási, felnőttoktatási lehetőségek megteremtése, a szabadidő kulturális célú eltöltéséhez szükséges feltételek biztosítása,

- a fiatal családok kulturális rendezvényeken való részvételének támogatása, ilyen jellegű programok szervezése, kedvezmények felkutatása, valamint biztosítása,

- a közösségi kulturális hagyományok és értékek ápolásának, művelődésre szerveződő közösségek tevékenységének, a lakosság életmódja javítását szolgáló kulturális célok megvalósításának támogatása,

- művészeti intézmények, lakossági művészeti kezdeményezések, önszerveződések támogatása, a művészi alkotómunka feltételeinek javítása, a művészeti értékek létrehozásának, megőrzésének segítése,
- a családok védelme és a családok jólétének erősítése, a munkavállalás és a családi élet összeegyeztetésének elősegítése, gyermekvállalás támogatása, gyermekvállalási szándék megvalósulásának segítése,
- szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások/ellátások,
- jogvédelmi feladatok: gyermekek jogai, a jövő nemzedékek érdekei, jogai,
- A házasság intézményének megerősítése, a jegyespárok megszólítása,
- „Jegyescsomag” terjesztése,
- Gyermekvállalás ösztönzése, bababarát körülmények elősegítése,
- Nőközpontok létrehozása, fenntartása,
- A nőközpontok működéséhez kapcsolódó feladatok ellátása, a tervek, működési mechanizmusok, stratégiák kidolgozása, képzések szervezése, valamint fenntartási stratégia kidolgozása,
- Képzési módszerek, stratégia, oktatási anyagok kidolgozása,
- Képzések célcsoportjainak felmérése, kutatása, vizsgálata, erről jelentés összeállítása, mm.) Baba-mama barát utcabútorok terjesztése

Cserkeszőlői Diákokért Alapítvány: célja, hogy támogassa és elősegítse a cserkeszőlői általános iskola nevelőmunkájának hatékonyabbá tételét, az iskolás korú gyermekek egészséges életre nevelését, a gyermekek képességeinek fejlesztését a sport, tudományok és művészetek területén. Biztosítsa a tehetséges gyermekek nevelésének hatékonyabbá tételét, az optimális fejlődésükhöz szükséges feltételek megteremtése, a megfelelő – az adott kor színvonalán álló – tárgyi eszközök beszerzése, cseréjét, karbantartását korszerűsítés útján. Tegye lehetővé a gyermekek tudásának, ügyességének, az általuk létrehozott produkcióknak bemutatását, az egészséges versenyszellem kifejlesztését játékos formában. Járuljon hozzá az általános iskolába járó gyermekek szabadidős tevékenységéhez, finanszírozásához a sokoldalú testedzés, úszást, rendszeres kirándulást az egyéni kérelmek elbírálásával, azok költségeinek támogatásával, segítse ezek szervezési, finanszírozási módszereinek kialakítását, pályázatok valóra válását.

Községi Polgárőr Egyesület: A közbiztonság és a közrend megteremtésében, valamint fenntartásában való önkéntes lakossági részvétel a rendőrséggel, az önkormányzattal, minden állami, illetve társadalmi szervezettel és szövetséggel, amely elősegíti az egyesület eredményes működését.

Cserkei Motorosokk egyesület: Sporttevékenység, motoros találkozók és egyéb közösségi programok szervezése.

Cserkeszölői Lovas Egyesület: lovas hagyományok felkutatása és ápolása, lovas sport és szabadidősport népszerűsítése, lovas turisztika és lovas terápiás foglalkozások meghonosítása, elősegíteni az egészséges életre és életszemléletre való nevelést, hagyományőrző, lovas és fogathajtó versenyek szervezése és megrendezése, lovaglás és fogathajtás lehetőségének megteremtése a térségben

Cserkeszölői SM Istálló Lovassport Egyesület: Lovassport népszerűsítése, fiatalok versenysportra való nevelése Szoros együttműködés a cserkeszölői önkormányzattal és a fürdővel Cserkeszölő népszerűsítése

Cserkeszölői Sortegyesület: Futballmérkőzések szervezése, csapatsport, tehetséggondozás, sporttábor szervezése gyerekeknek.

Kreatív Szemlélet Egyesület: Tehetséges fiatalok felkutatása, főként az elszigetelt térségekben. Fiatalok tehetségének gondozása. Kulturális közösségek szervezése. A felsorolt, három ponthoz kapcsolódó rendezvények szervezése és lebonyolítása

Cserkeszölőért Alapítvány: szociális tevékenység, családsegítés, időskorúak gondozása, rehabilitációs foglalkoztatás tevékenységek folytatásával a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése Cserkeszölő községben

Dávid Kisemberek Társasága: Az érintett emberek, azaz az achronoplásia és egyéb alacsony növésű járó rendellenességgel élő gyermekek, családjaik és felnőttek számára legteljesebb és legboldogabb élet elősegítése.

Cserkeszölő és Vidéke Vadásztársaság: A vadásztársaság célja, hogy az egyesületekre és vadásztársaságokra, a vadgazdálkodásra és a vadászatra, a fegyver és a lőszer tartására, valamint használatára vonatkozó jogszabályok és szabályzatok megtartásával és megtartatásával, a társadalom érdekeivel - különösen a helyi erdő és mezőgazdasági érdekekkel - összhangban, továbbá a környezet- és természetvédelmi előírásokra figyelemmel, szakszerű és tervszerű vadgazdálkodással, a legcélszerűbb együttműködési formák kialakításával és példás egyesületi élettel tagjai részére kulturált sport, -vadászati lehetőséget biztosítson.

Napsólyom Baranta Hagyományos Magyar Harcművészeti Kulturális Egyesület: kulturális tevékenység, a baranta hagyományának megismertetése

Cserkeszölői Református Templom és Lelkészlakás Építés Alapítvány: A lelki élet, a hitéleti tevékenység tárgyi feltételeinek biztosítása, ennek keretében a Cserkeszölői Református Egyházközség önálló Presbiteriummal rendelkező Gyülekezetének a templomhoz tartozó lelkeszlakás üzemeltetése.

Horváth László Tiszakürtért Alapítvány: Sporttevékenységgel összefüggő támogató tevékenység folytatása, ennek érdekében: A tiszakürti lakosok, valamint a Tiszakürt Községi Sport Egyesület tagságának a sportolási tevékenység hátrányainak csökkentése, A sportolás feltételeinek javítása, beszerzése, Kiemelkedő képességű sportolók versenyeztetésének támogatása (nevezési díj, utazási költség), A rendszeres testmozgás ösztönzése (évente a Kihívás napjának megszervezése), Sportrendezvények és díjazásának támogatása (asztalitenisz, sakk, teke, kispályás labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, atlétika, küzdősportok, tánc).

Cserkeszölő és Vidéke Természetkedvelők Egyesülete: Kirándulások és túrák szervezése a tagok és nem tagok részére Magyarország és a határos országok területén. A kirándulások és túrák által az egészségesebb életmód népszerűsítése. Támogatás gyűjtése a kirándulásokhoz, túrákhoz, és az egyesület sportot, valamint a közösségi életet népszerűsítő rendezvényeihez. Kisgyermekes családok kirándulók és túrázók részére kiemelt kedvezmény, illetve adomány gyűjtése. Cél: minél több gyermeket és családot bevonni a kirándulásokba, megszerettetni velük a túrák és az erdőben járás szépségeit, a klímaváltozás miatti havas időszakok hiányát pótolni havas hegyek megmászásával, a csapadékhiányos Alföld lakóit eljuttatni hegyi patakok és csapadékos erdős vidékek tájegységeihez. További cél Cserkeszölő település és a környező települések természeti tájainak népszerűsítése, természetvédelmi tevékenységekben aktív részvétel.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Nemzetiségi önkormányzat nincs a településen. Két történelmi egyház, a római katolikus és a református van jelen Cserkeszölőben, melyekkel jó kapcsolatot tart fenn az önkormányzat. Mindkét felekezetnek saját temploma van, a református templom építéséhez az önkormányzat biztosította a területet.

A civil szférával szoros az önkormányzat kapcsolata, anyagi támogatást és egyéb segítséget biztosítunk részünkre. Rendezvényeinkbe bekapcsolódnak, a polgárórség jelentős szerepet képvisel községünk közbiztonságának megőrzésében.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Cserkeszölő meghatározó szereplője a Tiszazugnak és a Kunszentmártoni járásnak. Turisztikája növeli a környező települések vonzerejét is, fontos gazdasági és társadalmi szereplő, ezért az együttműködés igen szoros az önkormányzatok között. Az általános iskola több környező település gyermekeinek biztosítja az ismeretek megszerzését.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nincs nemzetiségi önkormányzat településünkön.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába megtörtént.

A települési esélyegyenlőségi program készítése az önkormányzat tevőleges bevonásával történt, az adattáblák kitöltése alapján létrejött helyzetelemzés alapozta meg a program intézkedési tervét. Az összegyűjtött adatok elemzésekor megfogalmazódtak a településen élők problémái, az esélyegyenlőség biztosítását segítő megoldások.

A fent említett szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló a Képviselő-testület által elfogadott Esélyegyenlőségi Programot Cserkeszölő Község honlapján elérhetővé tesszük a megvalósításában résztvevő szervezetek és a lakosság számára. A monitoring, a társszervezetek vezetői, a célcsoportok képviselői, a civil szervezetek képviselői és a Polgármesteri Hivatal munkatársai bevonásával történik.

A Cserkeszölő Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	<ul style="list-style-type: none"> - Külterületi infrastruktúra hiányosságai - Állandó munkahelyek hiánya 	<ul style="list-style-type: none"> - Közművesítés, útépítés, útkarbantartás - Munkahelyteremtés, turisztikai fejlesztések
Gyermekek	<ul style="list-style-type: none"> - Bölcsődei férőhelyek hiánya - Közétkeztetési konyha kapacitáshiánya - Nehéz a munka világába történő visszatérés - Szegénység - Nyári szünidő hosszú 	<ul style="list-style-type: none"> - Bölcsődei csoportok számának növelése - Közétkeztetési konyha fejlesztése - Munkahelyteremtés - Pályaválasztási tanácsadások, - Diákmunka-program - Táborok, gyermekfelügyelet biztosítása
Idősek	<ul style="list-style-type: none"> - Külterület és belterület közti nagy távolság, rossz állapotú utak - Elszigeteltség, magány - Tanyagondnoki szolgálat leterheltsége - Életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok hiánya 	<ul style="list-style-type: none"> - Útépítés, útkarbantartás - Idősek otthona - Tanyagondnoki szolgálat fejlesztése - Közösségi programok szervezése
Nők	<ul style="list-style-type: none"> - Szünidei gyermek-felügyelet 	<ul style="list-style-type: none"> - Táborok szervezése, támogatása

	hiánya	
Fogyatékkal élők	<ul style="list-style-type: none"> - Akadálymentesítés - Külterület és belterület közti nagy távolság - Rossz állapotú utak - Elszigeteltség, magány - Tanyagondnoki szolgálat leterheltsége 	<ul style="list-style-type: none"> - Infokommunikációs akadálymentesítés - Tanyagondnoki szolgálat fejlesztése - Útépités, útkarbantartás - Közösségi programok szervezése - Tanyagondnoki szolgálat fejlesztése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőt
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ul style="list-style-type: none"> - Külterületi infrastruktúra fejlesztés - Munkahelyteremtés - Turisztikai fejlesztések 	Cserkeszölő Községi Önkormányzat Civilek Vállalkozók
Gyermekek	<ul style="list-style-type: none"> - Bölcsődei csoportok számának növelése - Közétkeztetési konyha fejlesztése - Munkahelyteremtés - Pályaválasztási tanácsadások - Diákmunka program - Szünidei táborok, gyermekfelügyelet biztosítása 	Cserkeszölő Községi Önkormányzat Civilek Általános iskola
Idősek	<ul style="list-style-type: none"> - Útépités, útkarbantartás - Idősek otthona - Tanyagondnoki szolgálat fejlesztése - Közösségi programok szervezése 	Cserkeszölő Községi Önkormányzat Vállalkozók Civilek

Nők	- Táborok szervezése, támogatása	Cserkeszölő Községi Önkormányzat Vállalkozók Civilek Általános Iskola
Fogyatékkal élők	- Infokommunikációs akadálymentesítés - Tanyagondnoki szolgálat fejlesztése - Útépítés, útkarbantartás - Közösségi programok szervezése - Tanyagondnoki szolgálat fejlesztése	Cserkeszölő Községi Önkormányzat Vállalkozók Civilek

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Külterületi infrastruktúra fejlesztés	Rossz minőségű utak, közművesítés a külterületen fejletlen.	Járható utak, HÉSZ	útépítések, közművek bővítése	Cserkesztől Községi Önkormányzat	2029. 03. 31.	utak km közművekre kötött háztartások száma	műszaki, pályázati támogatás és saját források	Humán erőforrás, életviteljavulás.	Minőségbeli életviteljavulás.
2	Munkahelyteremtés	Vállalkozások befektetési kedve alacsony. Munkába állást segítő beruházások nincsenek.	Vállalkozások befektetési kedve alacsony. Munkába állást segítő beruházások.	Új, tartós munkahelyek.	Új munkahelyek létrejöttének serkentése	Cserkesztől Községi Önkormányzat	2029. 03. 31.	Új munkahelyek száma.	műszaki, pályázati támogatás és saját források	Az elsődleges munkaerőpiacra való bejutás és bennmaradás
3	Turisztikai fejlesztések	A település gazdasági húzóágazata a turizmus. Befektetési kedv növelése. Fürdőn kívüli turisztikai attrakciók alacsony száma.	Új turisztikai attrakciók létrehozása	HÉSZ Helyi Esélyegyenlőségi Terv	Új turisztikai attrakciók létrehozása Új munkahelyek létrejöttének serkentése	Cserkesztől Községi Önkormányzat	2029. 03. 31.	Új munkahelyek száma. Új turisztikai attrakciók száma	marketing, turisztikai, műszaki, pályázati támogatás és saját források	Marketing tevékenységgel növelni a fűrdőhely szolgáltatásait.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Bölcsődei csoportok bővítése és a közétkeztetési konyha fejlesztése	Munkába állást segítő beruházások alacsony kapacitás fejlesztésre szorul.	Bölcsőde és konyha fejlesztése	HÉSZ Helyi Esélyegyenlőségi Terv	Ellátott gyermekek létszámának növelése	Cserkesztől Községi Önkormányzat	2029.03. 31.	Ellátott gyermekek száma	műszaki, pályázati támogatás és saját források	Új turisztikai attrakciók létrehozása Új munkahelyek létrejöttének serkentése Marketing tevékenységgel növelni a fűrdőhely szolgáltatásait
2	Munkahelyteremtés	Vállalkozások befektetési kedve alacsony. Munkába állást segítő beruházások nincsenek.	Új, tartós munkahelyek.	Helyi Esélyegyenlőségi Terv	Új munkahelyek létrejöttének serkentése	Cserkesztől Községi Önkormányzat	2029. 03. 31.	Új munkahelyek száma	műszaki, pályázati támogatás és saját források	Az elsődleges munkaerőpiacra való bejutás és bennmaradás
3	Nyári szünidei programok, gyermekfelügyelet	Alacsony számú szabadidős tevékenység fiatalok számára	rövid: átfogó képet kapni a szabadidős tevékenységekről a közép: együttműködés a tankerülettel és a helyi szereplőkkel	Helyi Esélyegyenlőségi Terv Cserkesztől Községi közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepciója	helyzetelemzés erőforrások felmérése • igények fiatalok bevonása • együttműködések megkötése • közösségi tér, művelődési lehetőségek megteremtése	Cserkesztől Községi Önkormányzat Általános Iskola Civilek	2029. 03. 31.	rövid: sikeres pályázatok, saját forrás	nyilvánartás, problémák feltárása közép: iskolások nem unatkoznak nyáron hosszú: több tehetség felfedezése, sporttáborok indítása, művelődési és közösségi terek látogatottsága, elégedettségi mutatók	Informális tanulás, művelődés által megteremtődik a felnövekvő generáció igényessége iránti elköteleződése, a társadalomban megtalálják a helyüket. Csökkenő beilleszkedési problémák, gazdasági és szociális haszon.
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Táborok szervezése, támogatása	Alacsony számú szabadidős tevékenység fiatalok számára	rövid: átfogó képet kapni a szabadidős tevékenységekről a közép: együttműködés a tankerülettel és a helyi szereplőkkel	Helyi Esélyegyenlőségi Terv Cserkesztől Községi közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepciója	helyzetelemzés erőforrások felmérése • igények fiatalok bevonása • együttműködések megkötése • közösségi tér, művelődési lehetőségek megteremtése	Cserkesztől Községi Önkormányzat Általános Iskola Civilek	2029. 03. 31.	rövid: sikeres pályázatok, saját forrás	nyilvánartás, problémák feltárása közép: iskolások nem unatkoznak nyáron hosszú: több tehetség felfedezése, sporttáborok indítása, művelődési és közösségi terek látogatottsága, elégedettségi mutatók	Informális tanulás, művelődés által megteremtődik a felnövekvő generáció igényessége iránti elköteleződése, a társadalomban megtalálják a helyüket. Csökkenő beilleszkedési problémák, gazdasági és szociális haszon.
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Idősek otthona	Egyedülálló, magányos idősök életviteli, egészségügyi nehézségei	Szociális és gazdasági védelem rászorulóknak	Helyi Esélyegyenlőségi Terv Gazdaságfejlesztési program Cserkesztől Községi közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepciója	új idősek szociális otthona építése	Cserkesztől Községi Önkormányzat	2029. 03. 31.	• Csökken a magányból és elhagyatottságból adódó érzelmi és szociális leépülés veszélye • Az egyedülálló időseket érő bűncselekmények csökkenése • Gazdasági okokra, szegénységre visszavezethető problémák (pl. éhezés) csökkenése	támogatás, befektetők, saját forrás, humán erőforrás	Jelenleg is várólisták vannak az idősek otthonaiban, így ennek fenntarthatósága folyamatos. Sajnos a jelenlegi öregedési ráta is pozitívan hat erre, azonban az intézkedések hatására csökkenő öregedési ráta mellett is megmarad a funkciója.
2	Tanyagondnoki szolgálat fejlesztése	intézmények távolsága külterületekhez	rövid: igények pontos ismerete közép: megállapodások megkötése hosszú: mobil intézményi rendszer működése	Helyi Esélyegyenlőségi Terv Gazdaságfejlesztési program	helyi partnerek bevonása munkacsoportok kialakítása együttműködések megkötése ütemtervek kidolgozása az igények szerint rendszer működtetése	Cserkesztől Községi Önkormányzat	2029. 03. 31.	ellátottak száma nő gyógyszerekhez való hozzáférés elérhetőbb szakrendeléseken ellátottak száma nő közhangulat javulása	humán és munkaerőforrások	Folyamatos pályázati forrásból fenntartható, e nélkül nagy terhet ró az önkormányzatra.
3	Külterületi infrastruktúra fejlesztés	Rossz minőségű utak, közművesítés a külterületen fejletlen	Járható utak, HÉSZ	útépítések, közművek bővítése	Cserkesztől Községi Önkormányzat	2029. 03. 31.	utak km közművekre kötött háztartások száma	műszaki, pályázati támogatás és saját források	Humán erőforrás, életviteljavulás.	útkarbantartás
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	En is fontos vagyok!	fogyatékkal élők alacsony foglalkoztatottsága társadalomban betöltött szerep	• közvélemény-kutatás • életkörülmények átfogó vizsgálata • igények felmérése • munka-alkalmassági vizsgálatok • munkahelyek létrehozása, foglalkoztatás	Helyi Esélyegyenlőségi Terv	rövid: igények megismerése közép: együttműködések kialakítása, helyi szereplők bevonása	Cserkesztől Községi Önkormányzat Civilek	2029. 03. 31.	fogyatékkal élők foglalkoztatottsága nő életkörülményeik javulnak	50m Ft	A szociális rendszerre nehezedő nyomás csökkentése, gazdasági mutatók javulása által újabb lehetőség nyílik a program folytatására, fejlesztésére.

			megindítása							
2	Akadálymentesítés	Az infokommunikációs akadálymentesség nem biztosított	rövid: pályázatok megírása és beadása közép: infokommunikációs akadálymentesítés kialakítása a középületekben hosszú: infokommunikációs akadálymentesítés a középületekben és a szolgáltatást végző intézményekben	<ul style="list-style-type: none"> pályázatok megírása és beadása együttműködések megkötése erőforrások felmérésére akadálymentesítés megvalósítása 	Cserkeszlő Községi Önkormányzat	2023. 12. 31. (vasárnap)	több akadálymentesített épület szolgáltatások elérhetőségi köre bővül	pályázati erőforrások	A mindennapokban bekapcsolódó fogyatékkal élők életkilátásai erősödnek. A folyamatos karbantartás és újabb akadálymentesítések pozitív hatással lesznek a szociális hálóra, a munkaerőpiacra, a gazdaságra.	

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

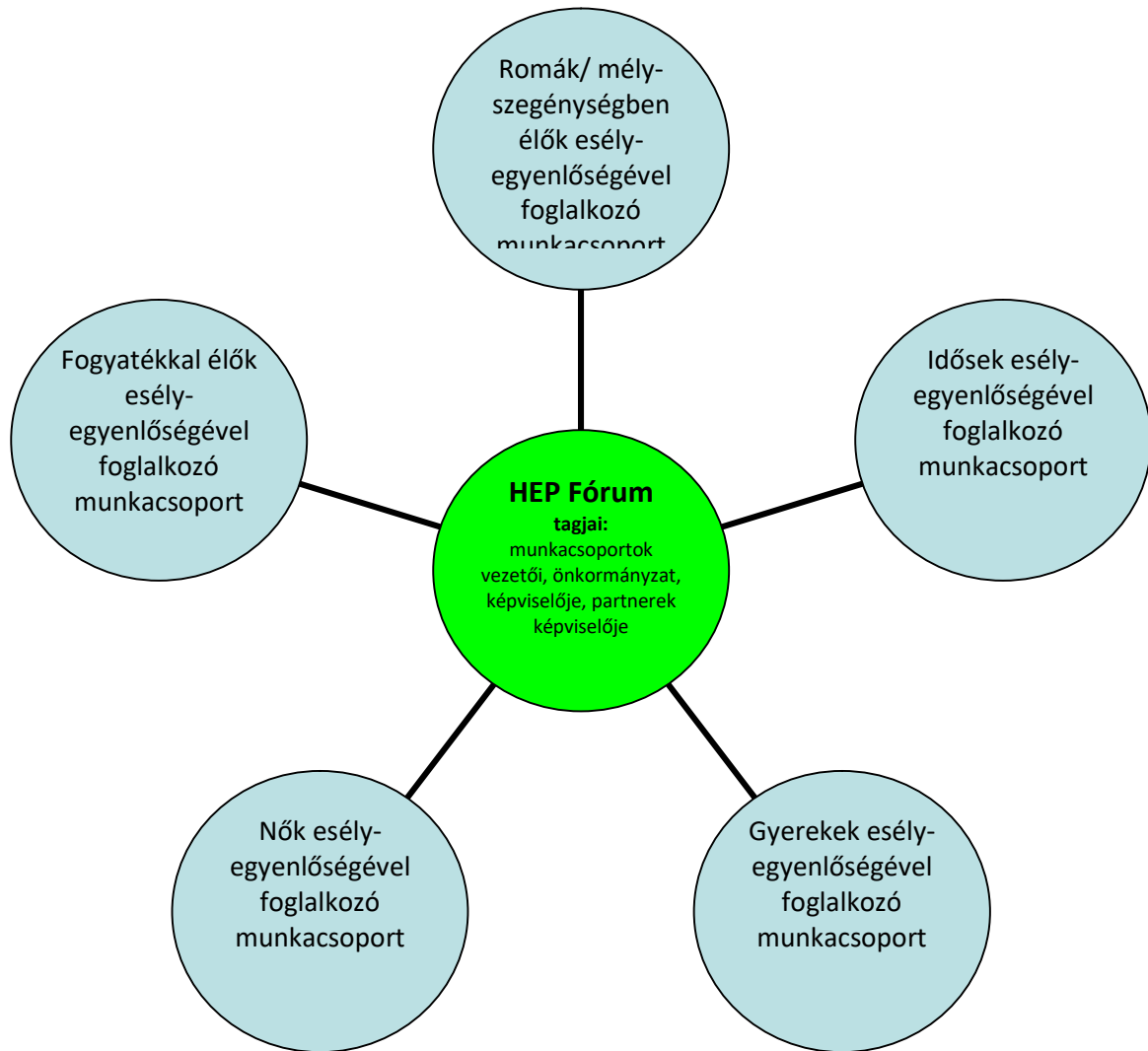
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével, aki az általa kijelölt személy.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Cserkeszölő Községi Önkormányzat város/község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Cserkeszölő Községi Önkormányzat képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és .....számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Cserkeszölő Községi Önkormányzat képviselő testület ..... sz. határozat

Dátum: 2024. április

.....
Varga Attila polgármester

.....
dr. Tóth Dániel jegyző

A Cserkeszölő Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Petőfi Sándor Általános Művelődési Központ Cserkeszölő

Dátum: 2024. április

Partner aláírás

Petőfi Sándor Általános Iskola Cserkeszölő

Dátum: 2024. április

Partner aláírás

Cserkeszölő Fürdő és Gyógyászati Központ

Dátum: 2024. április

Partner aláírás

Cserkeszölő Községi Önkormányzat - Helyi Esélyegyenlőségi Program

1.számú melléklet

Kivonat: Cserkeszölő Községi Önkormányzat Képviselő-testülete 2024. április -i rendes ülésének jegyzőkönyvéből.

.....sz. Cserkeszölő Községi Önkormányzat Képviselő-testületének határozata
a 2024-2029. évi Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról.

Cserkeszölő Községi Önkormányzat Képviselő testülete a 2024-2029. évi Helyi Esélyegyenlőségi Programot megtárgyalta és elfogadta.

Kmf.

Varga Attila sk.
polgármester

dr. Tóth Dániel sk.
jegyző